

Vloga področnih kolegijev

S samoupravnim sporazumom o združevanju branžnih delovnih organizacij v ZPI smo med njegove organizacijske sestavine vključili tudi področne kolegije. V sporazumu lahko preberemo, da so organizirani s ciljem zagotoviti izvajanje skupne poslovne politike.

Da bi bolj razumeli njihovo vlogo, je treba slediti zaporedje posameznih faz samoupravnega procesa v ZPI.

Ko smo se s sporazumom dogovorili o zadevah, ki jih bomo skupno upravljali — omenimo kot najbolj bistvene programske razvojne usmeritve in cilje ZP — smo s tem že določili vsebino upravljalnega procesa. To pomeni, da so se TOZD obvezale, da o teh dogovorjenih zadevah ne bodo odločale neodvisno, temveč s sporazumevanjem v pogojih vzajemnosti in medsebojne odgovornosti.

Groba razčlenitev upravljalnega procesa nam pokaže, da ga sestavljajo tri glavne faze: planiranje, uresničevanje plana in kontroliranje. Ta proces se odvija preko samoupravnih organov na podlagi množice informacij, pomembnih za zadeve skupnega upravljanja, ki jih pripravljajo strokovne službe v TOZD, delovnih organizacijah in ZPI, predlagajo pa ustrezni poslovni organi. Ker je spreminjajoči se trg tisto okolje, v katerem TOZD uresničujejo smoter svojega obstoja, je nujno, da upravljalni procesi potekajo čim hitreje in usmerjajo TOZD in celotno ZPI k planiranim ciljem. Hitrost, s katero upravljalni sistem reagira na spremembe trga, je merilo uspešnosti organizacijskega sistema.

V tej luči se nam področni kolegiji sedaj kažejo kot sredstvo za zagotavljanje večje hitrosti upravljalnih ciklov in s tem tudi sredstvo bolj učinkovite organiziranosti. Preko njih se v fazi planiranja bolj neposredno usklajujejo izhodišča in možni cilji planov in na posameznih področjih poslovanja usklajujejo interese celote z interesi posamezne delovne organizacije ali TOZD.

V fazi uresničevanja plana je zagotovljen enoten in z medsebojno izmenjavo izkušenj obogaten pristop. Kontrola po posameznih področjih neprimerno hitreje pokaže slabosti, kot pa bi jih odkrili z zasledovanjem poslovnih rezultatov celote. V primerih odstopanja od planov se v področnem kolegiju lažje ugotavlja tudi odgovornost, saj so njegovi člani odgovorni delavci v delovnih organizacijah.

Poleg koordinacije posameznih poslovnih funkcij v področnih kolegijih se sintetične informacije o stanju delovnih organizacij kot celote analizira v kolegiju direktorjev delovnih organizacij, ki imajo v upravljalnem procesu ZP analogno vlogo, kot področni kolegiji.

Nova Iskrina tovarna ročnega orodja v Ekvadorju

Začetki proizvodnje vrtnalnih strojev v „Iskri — Elektromehaniki“ segajo v prva povojna leta. Pravi razmah pa je ta dosegla šele po l. 1966 oziroma po osamosvojitvi panoge po letu 1970. Indeks porasta proizvodnje je glede na majhen obseg v začetku ogromen. Od l. 1970, ko je proizvodni plan obsegal 37 mio N din, je indeks porasta do l. 1975 že 713. Plan proizvodnje za l. 1975 je postavljen na 266,6 mio N din.

Tržne potrebe pa rastejo iz leta v leto. Tovarna ERO je skupno s prodajno službo pripravila analize, ki kažejo, da so tržne potrebe še precej večje in da bo tudi v prihodnje potrebno močno povečati proizvodnjo, da zagotovimo prodaji dovolj proizvodov. Tudi tovarna PERLES Pieterlen (Švica — kanton Bern), ki jo je odkupila Elektromehanika l. 1972, ima prav tako zelo velik obseg proizvodnje. Specializirana je za proizvodnjo brusilnih in polirnih strojev ter strojev za vibracijo betona. S svojimi podružnicami v Belgiji, ZRN, Franciji, Italiji in Španiji se močno približuje obsegu proizvodnje matične tovarne ERO v Kranju. Letošnji proizvodni plan tovarne Perles sega po vrednosti že preko 30 mio S fr. Tovarna ERO v Kranju, Perles v Švici in nova tovarna v Ekvadorju kažejo na uspešno rast panoge električnega ročnega orodja, predvsem pa pot za močan prodor v svet. To še posebej velja za daljna tržišča Južne Amerike, pri čemer je napravila „Iskra“ velik korak naprej z ustanovitvijo družbe s skupnim vlaganjem ter gradnjo tovarne električnega ročnega orodja.

EKVADOR je država v razvoju, ki pa ima velika naravna bogastva. Mednje sodi nafta, po kateri je danes v svetu veliko povpraševanje. Tudi ostale surovine dajejo garancijo, da bo država v razmeroma kratkem času dosegla višji nivo razvitosti. Čeprav je na vladi vojaška hunta, pa država vseeno ne kaže zaprtosti v svoje meje. Ekvador je včlanjen v Andski pakt držav Južne Amerike, v okviru katerega je tudi določen za proizvodnjo električnega ročnega orodja.

V začetku letošnjega aprila bo v glavnem mestu omenjene države Quito slovesen podpis pogodbe za izgradnjo nove Iskrine tovarne električnega ročnega orodja. Tovarno bo gradila družba s skupnim vlaganjem, ki sta jo ustanovila ekvadorska vlada

in v imenu „Iskre — Elektromehanike“ „Iskra Commerce“. Pogodbo bo podpisal glavni direktor Elektromehanike Aleksander Mihev. Proizvodnja bo sprva obsegala v glavnem montažo vrtnalnih strojev, v naslednjih letih pa se bo razširila tudi na izdelavo delov. Predvideno je, da bo motorje (rotor, stator) še nadalje izdelovala tovarna v Kranju. Obseg proizvodnje bo seveda naraščal iz leta v leto, saj so potrebe po električnem ročnem orodju tudi tu v močnem porastu. Po teh predvidevanjih bo Iskrina tovarna v Ekvadorju izdelovala ostale dele: ohišja, predležja, vrtnalne gredi, stikala, itd.

Če naštejemo še nekaj možnosti, ki jih prinaša t.i.m. kooperacijsko sodelovanje, potem je slika bodočega razvoja še ugodnejša. ERO ima danes sklenjene kooperacijske pogodbe za medsebojno sodelovanje poleg tovarne Perles še s SKIL (Nizozemska), v načrtu pa je tudi sodelovanje s tovarno Češka lipa (ČSSR) in z Elektroarges (Romunija). Namen tega sodelovanja je prav gotovo v izpopolnjevanju našega prodajnega programa in pa močan nastop na tujih tržiščih.

Osnovna pogoja za uspešen prodor na zunanja tržišča in pa seveda prodajo v SFRJ sta kvaliteta in konkurenčne cene. Jugoslavija je vključena v evropsko združenje proizvajalcev električnega ročnega orodja, zato morajo biti vsa proizvedena orodja izdelana po CEE predpisih, ki so v veljavi tudi v naši državi. Ustrezni zavodi stalno kontrolirajo kvaliteto proizvodov. Za začetek prodaje mora stroj dobiti t.i.m. „varnostni atest“ in pa „atest proti frekvenčnim motnjam“. Brez teh atestov prodaja ni mogoča. Vse

Tako napreduje gradnja novih proizvodnih prostorov TOZD Naprave (bivše tovarne Aparati) na Stegnah.

evropske države pa seveda zahtevajo, da so tudi vsi proizvodi, prodani pri njih, atestirani na njihovih institutih. S tem je dana garancija za ustrezno kvaliteto. Iskra ima skupaj s Perlesom ateste v vseh evropskih državah, kjer prodaja svoje proizvode. Seveda pa stane atestiranje strojev veliko denarja, zato je smiselno samo tam, kjer je možnost prodaje velika.

Za konkurenčnost cen je potrebna velika produktivnost proizvodnje in pa nizke cene materialov za sestavne dele. Ker se cene materialov močno dvigajo, je bilo potrebno narediti drug korak k dvigu produktivnosti. Seveda pa je to terjalo precej denarnih sredstev za investicije. Elektromehanika je vložila v l. 1973 in 1974 precej investicijskih sredstev prav v proizvodnjo električnega ročnega orodja. Nove investicije v letošnjem letu v modernizacijo in avtomatizacijo proizvodnje ročnega orodja pa kažejo nadaljnja prizadevanja, da bi konkurenčnost, proizvodnjo in akumulativnost še povečali, relativno pa zmanjšali število zaposlenih, kar vse naj bi pripomoglo k zadovoljitvi tržnih potreb.

V prodajnem programu ERO je danes 96 različnih tipov električnega

ročnega orodja, asortiment pa se bo kmalu še povečal, saj so v proizvodnji tudi že novi izdelki profesionalnega programa tako za domače potrebe kot za industrijo. Cene uslugam, ki jih potrebuje skoraj vsako gospodinjstvo, rastejo iz leta v leto. Tudi popravila ne morejo čakati na vse redkeje in dražje obrtniške usluge. Od tod izvira tudi t.i.m. „Hobby“ dejavnost, ki prav zato dobiva vse večji družbeni pomen. Tovarna ERO proizvaja hobby program po licenci SKIL, v novem času pa tudi že na osnovi lastne konstrukcije.

Hkrati z obsegom proizvodnje pa raste tudi izvoz. Preko prodajne mreže Perles in IC (Vzhod in nevrščene dežele) tovarna ERO izvažajo že v dokaj veliko število držav. Gradnja nove tovarne v Ekvadorju pa odpira nove možnosti prodaje tudi tam, kjer jih doslej ni bilo. S planiranim izvozom za l. 1975 je ERO na 3. mestu med 19 TOZD v okviru branžne delovne organizacije Iskre — Industrije za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko, Kranj. Takšna prizadevanja kažejo na pravilno usmeritev prodajne politike omenjene branžne delovne organizacije.

A. K.

Chopinovi rojaki se hitro motorizirajo

Razgovor z generalnim direktorjem poljske zunanjetrgovinske organizacije POL—MOT Zygmuntom Drozdo

Generalni direktor POL—MOT Zygmunt Drozda si ogleduje naše zaganjalnike za Zastavo 101 v novogoriški tovarni.

Ni dolgo tega, ko se je mudila pri nas delegacija poljskega zunanjetrgovinskega podjetja POL—MOT, ki jo je vodil njen generalni direktor tov. Zygmunt Drozda. K nam je prišla podpisat pogodbo za tako imenovano mednarodno delitev dela na področju proizvodnje avtoelektričnih sestavnih delov. Pogodba z novogoriško industrijo zajema petletno menjavo proizvodnje v vrednosti 17,5 milijonov obračunskih dolarjev in sicer v obe smeri.

Vrednost izmenjave navidezno ni velika, vendar je treba upoštevati, da gre pri tem za sorazmerno majhne avtomobilske sestavne dele, kot so zaganjalniki, dinamo ali alternatorji, vžigalne tuljave in druge avtoelektrične sestavne dele iz serijske proizvodnje naše industrije in združeno

(Nadaljevanje na 2. strani)

DNEVNI RED 7. seje Skupščine ZP ISKRA — 7. aprila 1975

- 1) Poročilo o sprejemu samoupravnega sporazuma o združevanju v sestavljeno organizacijo združenega dela ZP ISKRA
- 2) Poročilo o poslovanju ZP ISKRA za leto 1974
Poročevalec: tov. Edi Delopst
- 3) Gospodarski plan ISKRE za leto 1975
Poročevalec: tov. Edi Delopst
— Problematika in predlog koriščenja znanstveno-raziskovalnega sklada v ZP v letu 1975
Poročevalec: tov. Miloš Kobe
- 4) Predlog samoupravnega sporazuma o inventivni dejavnosti
Poročevalec: tov. Bojan Pretnar
- 5) Predlog samoupravnega sporazuma z RTV Ljubljana
Poročevalec: tov. Miloš Kobe
- 6) Imenovanje tov. Barboriča v sosvet redakcije TANJUGA za SRS

PREDSEDNIK SKUPŠČINE:
Vladimir Logar, dipl. oec.

Danes objavljamo na 4. strani reportažo o Industriji avtoelektričnih izdelkov — TOZD Mali zaganjalniki. Posnetek kaže tekoči trak za dokončno izdelavo statorskega navitja za male zaganjalnike.

(Nadaljevanje s l. strani)

motorizacijo POLMO na Poljskem. Iskra bo izdelovala te avtoelektrične agregate za licenčno vozilo FIAT 126 P, poljska motorna industrija pa za naše podjetje določene vrste zaganjalnikov, predvsem za tovarnjake, ki jih v Novi Gorici nimajo v svojem proizvodnem programu.

Po podpisu pogodbe v sobi generalnega direktorja ZP v Ljubljani — o čemer smo obširneje že poročali — so si poljski predstavniki ogledali industrijo avtoelektrične opreme v Šempetru pri Novi Gorici. Najprej so obšli vse proizvodne hale, se zanimali za posamezne faze proizvodnih postopkov, nato pa so s tamkajšnjimi strokovnjaki v večurnih razgovorih razpravljali še o drugih izdelkih, oziroma podsestavih te panoge, ki bi prišli v poštev za nadaljnjo delitev dela. Možnosti za izmenjavo proizvodnje je precej, to je bila splošna ugotovitev, vendar bo treba načrte podrobneje proučiti, zlasti, ker morajo biti usklajeni tudi s potrebami avtomobilske končne industrije.

Po končanih razgovorih sem izkoristil priložnost za zasebni pogovor z generalnim direktorjem POL-MOT. Razgovoru je prisostvoval naš predstavnik v Varšavi direktor tov. Dominik Pflaum, ki je tudi prevajal dialog. Najprej sem se zanimal za celotno poljsko motorno industrijo, kakšen sestav ima in posebej kakšen proizvodni program načrtuje za letos. Generalni direktor tov. Zygmunt Drozda je kot iz rokava stresel vse, tudi podrobne številčne podatke.

Poljska avtomobilska industrija je zelo mlada, toda ima precej daljšo tradicijo kot naša. Na Poljskem so že pred zadnjo vojno izdelovali licenčna italijanska vozila Balilla. S proizvodnjo so začeli leta 1932. Vse so izdelovali doma, njen obseg je bil približno 6.000 vozil letno. Med vojno je bilo seveda vse porušeno, zato so po osvoboditvi začeli znova. Danes je celotna poljska avtomobilska industrija združena v enotno organizacijo POLMO. Sestavlja jo 28 specializiranih tovarn, raztresenih po vsej Poljski in zaposluje približno 160.000 delavcev.

Združenje POLMO ima letno zunanjetrgovinsko organizacijo POL-MOT in organizacijo za notranjo trgovino POMOZBUT. Le-ta opravlja za združenje celotno prodajo, tehnično službo in servis ter ima tudi posebni tehnični projektivni biro MOTO-PROJEKT, ki se ukvarja z inženiringom.

Združenje vzdržuje tudi štiri organizacije za načrtovanje in razvoj novih konstrukcij ter za testiranje. To so pravzaprav razvojni laboratoriji, ki delajo za vse tovarne.

Zunanjetrgovinska organizacija POL-MOT načrtuje letošnji promet v vrednosti 900 milijonov dolarjev, od tega izvoz 400 milijonov in uvoz 500 milijonov. Trgovanje te organizacije je precej razvejano in zajema že vse kontinente, razen Avstralije.

Letošnji proizvodni program vozil je že precej obsežen. Tako načrtujejo 200.000 vozil FIAT 126 P (vrsta vozil do 600 cm³ prostornine) 130.000 vozil FIAT 125 P z motorjem 1.300 ali 1.500 cm³. To so poglavitna vozila licenčne proizvodnje. Izdelali pa bodo tudi 46.000 vozil vrste „SIRENA“ kategorije 900 cm³. To je osebno vozilo popolnoma poljske konstrukcije.

Mimo te proizvodnje sestavljajo še vozila FIAT 127, 128 132. Količine so precej manjše, le nekaj tisoč, in seveda tudi ZASTAVO 101. Proizvodnjo slednjih planirajo nekako 30.000 vozil na leto. Poleg teh bodo izdelali dostavnih vozil kubature do 2.000 cm³ približno 50.000, ki bodo naprodaj v različnih variantah, tudi kot furgoni, mikrobusi, hladilniki, itd., nadalje 30.000 tovarnjakov obremenitve 6 ton in 7.000 tovarnjakov obremenitve 8–12 ton.

Od avtobusov bodo izdelali 4.000 vozil srednje kategorije, to je vrste „SAN“, dolžine 10 m, nadalje 2.000 avtobusov v sodelovanju s češkoslovaško Karoso (češkoslovaška je karo-serija, vse drugo bo izdelal POLMO). Letos vpeljujejo tudi proizvodnjo avtobusov za medmestni promet licence Barliet. Le-teh bodo izdelali 5.000 letno. In končno, izdelali bodo še 50.000 prikolic obtežbe od 4–10 ton.

Zanimivo je, da vsa ta ogromna proizvodnja ne bo krila potreb domačega poljskega tržišča in seveda tudi možnosti poljskega izvoza. Združenje zato navezuje še druge kooperacijske stike. V načrtu imajo veliko delitev dela za osebna vozila in tovarnjake z SSSR. Skupaj bodo izdelali novo vrsto vozil „KAMAZ“.

Čeprav motorizacija na Poljskem na splošno zaostaja za jugoslovansko — v prometu je eno vozilo na 27 prebivalcev, pri nas v državnem merilu 18, v Sloveniji pa sedem — pa bodo s sedanjim tempom razvoja avtomobilske industrije hitro presegli marsikatero evropsko državo.

In kaj bodo letos prodali nam, Jugoslovanom? V načrtu je 11.000 vozil FIAT 125 P, ki jih bo „CRVENA ZASTAVA“ dodelala, tako, da bodo dobila končno oznako PZ. Tem bodo sledile tudi že prve dobave vozil FIAT 126, vendar za zdaj še v manjših količinah.

Kot protivrečnost bo „CRVENA ZASTAVA“ poslala na Poljsko vozila „ZASTAVA 101“, ki jih bodo združene poljske tovarne dodelale.

Ob koncu razgovora sem se zanimal še za dvojce bistvenih vprašanj, ki zadevajo Iskro, in sicer, če so zadovoljni s podpisano pogodbo in kaj menijo o kvaliteti dosedanjih dobav avtoelektričnih izdelkov.

Generalni direktor tov. Zygmunt Drozda je povedal, da je ta podpisana listina pravzaprav ponoven začetek sodelovanja z Iskro. Z doseženim se nismo zadovoljni, saj obstoja še veliko možnosti za razširitev sodelovanja. Pri podrobnem proučevanju proizvodnega programa in podsestavov vedno znova ugotavljamo — je dalj — da bi nekatere dele pri nas lahko izdelovali za vas, mi pa smo nekatere tudi že osvojili in bi jih lahko prevzeli od nas.

Z Iskro smo vzpostavili prvi poslovni stik, če se ne motim, leta 1968 — na področju avtoelektrike seveda. Tedaj smo vpeljali v proizvodnjo licenčno vozilo FIAT 125 P. Z Iskro smo sodelovali z nakupom dinam in zaganjalnikov. Z izdelki smo bili zadovoljni, ker so bili vsi kvalitetni. Žal smo kasneje prekinili sodelovanje, ker smo sami začeli s proizvodnjo teh avtomobilskih sestavnih delov. Zato lahko trdim, da imamo z Iskro samo dobre izkušnje in te bi radi tudi v prihodnje obdržali.

Marjan Kralj

Priznanje Iskri na propagandnem področju.

Pretekli teden je bil v Cavtatu mednarodni simpozij ekonomske propagande in v okviru tega tudi II. festival jugoslovanske propagandnega filma ter natečaj za najboljši oglas. Na omenjenih prireditvah je tokrat prvič sodelovala tudi Iskrina propagandna služba. Predstavila se je s štirimi televizijskimi propagandnimi filmi in štirimi oglasi. Kakšnih posebnih priznanj za svoje „izdelke“ nismo pričakovali, saj v Iskri često doživljamo kritiko na račun svojega dela, tako, da si na uspeh enostavno nismo upali pomisliti. Vendar se je zgodil čudež (ali pa tudi ne!), da smo prejeli kar tri nagrade. Za enominutni barvni propagandni film „Električno orodje“ smo prejeli najvišje možno priznanje v kategoriji filmov „Ostali industrijski izdelki“ in sicer Srebrno palmo za najboljši propagandni film v barvni tehniki v letu 1974. Razen tega pa smo prejeli še diplomi za propagandni barvni oglas „Minirama“ in črno-beli oglas „Televizorji Alkor-Castor“.

Glede na to, da je konkuriralo več priznanih jugoslovanskih propagandnih agencij in delovnih organizacij s 110 propagandnimi filmi in več kot 80 propagandnimi oglasi, je dosežen uspeh več kot dober. To je vsekakor lepa vzpodbuda za nadaljnje delo, toliko bolj, ker so priznanja dali strokovnjaki na področju propagande in tako dokaj zbledijo kritike tistih, ki nas tudi radi ocenjujejo.

D. U.

INDUSTRIJA ŠIROKE POTROŠNJE

Predsedstvo sindikata

Predsedniki vseh osnovnih organizacij sindikata po TOZD Industrije široke potrošnje so se zbrali v četrtek, 20. 3., v Železnikih. Namen sestanka je bil uskladiti delo vseh OO branže in sprejeti program dela in stališča do sindikalne liste 75.

Dogovorili so se, da bodo v najkrajšem času sprejeli program dela po TOZD in sprejeli svoja pravila. Pravila so razdelitev nalog in funkcije članov in vodstva sindikata. Do 2. seje je obljubil predsednik konference, bo pripravil tudi program dela in pravila za vso branžo.

Živahna debata pa je nastala ob sprejemanju stališča do sindikalne liste za l. 1975. Tovarne različno finančno stojijo in zato so tendence k sprejemanju maksimalnih in minimalnih bonitet primerne posameznim TOZD. Sprejeli so sklep, da je letos prepozno za zavzemanje enakih stališč konference branže, ker so ta že sprejeta po TOZD, zato pa so se dogovorili, da bodo to enotno uredili prihodnje leto.

V razpravo je posegel tudi sekretar ZK ZP Stane Preskar in menil, da imajo popolnoma prav tovariši, ki se zavzemajo za optimalne bonitete delavcev, vendar je treba za izpolnitev pripraviti pogoje. Predvsem je treba poiskati vzroke, zakaj v nekaterih DO ni mogoče izpolniti največjih možnih zahtev sindikalne liste. Je zatajil strokovni kader? Kje so skrite rezerve? Je slaba komercialna služba? Je produktivnost pod možno ravni? Vsa ta vprašanja je potrebno pretresti v luči pravkar minulih kongresov, ki sindikalno organizacijo zavezujejo k tvorini, sugestivni in kritični dejavnosti.

Predvsem naj sindikat prepriča okolje za samoupravno linijo, poslovanja, inovacij, proizvodnje in na vseh področjih dejavnosti tovarne. Le z (Nadaljevanje na 3. strani)

KRONIKA

V uvodniku k današnji številki ISKRE smo zapisali namen in pomen „področnih kolegijev ZP“, na tem mestu pa želimo bralce seznaniti z vsebino dela nekaterih kolegijev, ki so delovali v teku februarja in marca meseca 1975.

FEBRUAR

6. II. 1975 je zasedal področni kolegij direktorja področja za marketing dejavnost ZP (Anton Stipanič) in obravnaval situacijo na komercialnem področju, ki je nastala ob reorganizaciji Iskre Commerce (IC) in tržne funkcije. Sprejel je nekaj važnih zaključkov, od katerih pa vsi zahtevajo maksimalno angažiranje komercialistov, računovodij, finančnih delavcev, organizatorjev proizvodnje, delavce pri strojih, tehnologe, skratka vse delovne kolektive, da bi gospodarski plan ZP v celoti, kvartalne plane pa sproti zadovoljivo izpolnili, v tem prvem tromesečju pa že tudi nadoknadili izpad v proizvodnji, prodaji, izvozu in inkasu, ki smo si ga privoščili v januarju mesecu. Kolegij je zahteval od organizatorjev takojšnjo ureditev organizacije pretoka informacij.

6. II. 1975 je zasedal tudi področni kolegij direktorja področja za organizacijo ZP (Erik Vrenko). Obravnaval je odnose med branžnimi delovnimi organizacijami (B) in Iskra Commerce (IC) ter vlogo filijal (F). Pri tem je ugotovil, da trenutno leži največja težava v vzpostavitvi novega informacijskega sistema, ker se je stari z reorganizacijo IC takorekoč podrl. Treba je takoj vzpostaviti organizacijo pretoka informacij na relaciji FS—B in B—F, dalje B—B, B—IC ter B—IC—ZP obenem z jasno in nedvoumno določitvijo vloge in nalog filijal, ki jih danes imamo v skoraj vseh največjih mestih po vsej Jugoslaviji!

19. II. 1975 je zasedal področni kolegij direktorja za kvaliteto ZP (Milan Železnik) in ugotovil, da nekatere branžne delovne organizacije (B) na nivoju B sploh nimajo organizirane službe za kvaliteto, ki naj bi koordinirale delo služb kontrole kvalitete (KK) v posameznih TOZD, oz. da nekatere B še vedno nimajo imenovane odgovorne osebe za vodstvo službe KK na nivoju B. To pa precej otežuje delo področnega kolegija, ne odvzema pa mu odgovornosti za svoje delo!

Iskra kot celota in njen vsak del morajo zasledovati gibanje kvalitete izdelkov, ki nosijo Iskrino zvezdo; ta zahteva še posebej velja za izdelke, ki so že v uporabi, zato je treba službe za KK na nivoju B čimprej ustrezno organizirati ter ustrezno kadrovsko zasesti in učvrstiti!

26. II. 1975 so zasedali sekretarji kot področni kolegij generalnega sekretarja ZP (Marjan Žmavc) in pretresali pretežno pravna vprašanja, ki se nanašajo na registracije B in ZP ter na predhodno sprejemanje samoupravnih sporazumov B in samoupravnega sporazuma ZP. Brez tega, namreč, ni možno pri registrskem sodišču izvesti registracijo pravne osebe (TOZD, B, ZP). Kolegij je ugotovil, da v vseh B postopki tečejo, v kolikor že niso končani in pričakujemo lahko, da bodo vsa statusna vprašanja regulirana do 31. 3. 1975.

27. II. 1975. so spet zasedali organizatorji na področnem kolegiju direktorja področja za organizacijo (Erik Vrenko) in sprejeli izhodišča, po katerih je filijala podaljšana roka na trgu tako za IC kot tudi za B, in je medsebojno izčrpno informiranje osnova celotnega delovanja komercialne funkcije!

Tudi servisna dejavnost je izrednega pomena, so ugotovili, zato bo naslednja seja kolegija temu vprašanju posvetila vso pozornost.

Nadaljevanje prihodnjic

K letošnjemu gospodarskemu načrtu

Ena izmed točk dnevnega reda na zasedanju skupščine ZP Iskra, 7. aprila t. l., bo tudi obravna gospodarskega načrta ZP za l. 1975. Zajeto gradivo so delegati skupščine prejeli že pred časom, mi pa v tem sestavku skušamo rešiti težko rešljivo nalogo — kako v nekaj stavkih zajeti vse tiste bistvene značilnosti letošnjega gospodarskega načrta ZP, ki jih le-ta vsebuje.

Za letošnji gospodarski načrt ZP Iskra lahko rečemo, da je prvoposkus novega pristopa pri njegovem sestavljanju in hkrati dokaj solidna osnova za postopni prehod na novi sistem načrtovanja, skladen sedanji organizacijski obliki ZP in njegovim bodočim nalogam.

Ta sestavek naj bi se izognil preveliki kopici številčnih podatkov, vendar nekaj najpomembnejših postavk pa je le treba navesti, da bo lažje govoriti o ostalih značilnostih.

Letošnji gospodarski načrt predvideva, da se bo proizvodnja v organizacijah združenega podjetja Iskra povečala za 29 %. To povečanje naj bi dosegli na osnovi obstoječih in novih proizvodnih zmogljivosti, na osnovi njihove boljše izkoriščenosti, boljše organizacije dela ter modernizacije in avtomatizacije.

Po načrtu za leto 1975 naj bi se letos prodaja dvignila za 32 %, še večji skok pa je v načrtu predviden za izvoz. Le-ta naj bi se povečal za 47 % in dosegel 70 milijonov dolarjev, kar je sicer dokaj ambiciozna postavka v načrtu, vendar je njena izpolnitev nujnost, če hočemo doseči ugodnejše razmerje med našim izvozom in uvozom. Ob tolikšni izvozni realizaciji bi namreč lahko pričakovali za okoli 2 milijona dolarjev večji uvoz od našega uvoza, vendar bi bil zadovoljiv uspeh že to, če bi izvozili vsaj toliko, za kolikor bomo morali za izpolnitev načrtovane proizvodnje uvoziti reprodukcijskega materiala.

Seveda ob sedanjih gospodarskih gibanjih v svetu, ki razumljivo vplivajo tudi na položaj pri nas, takšna realizacija izvoza ne bo lahka naloga, a k sreči se, sicer rahlo, kažejo znaki, ki dopuščajo tudi v svetovnem gospodarstvu nekoliko optimizma.

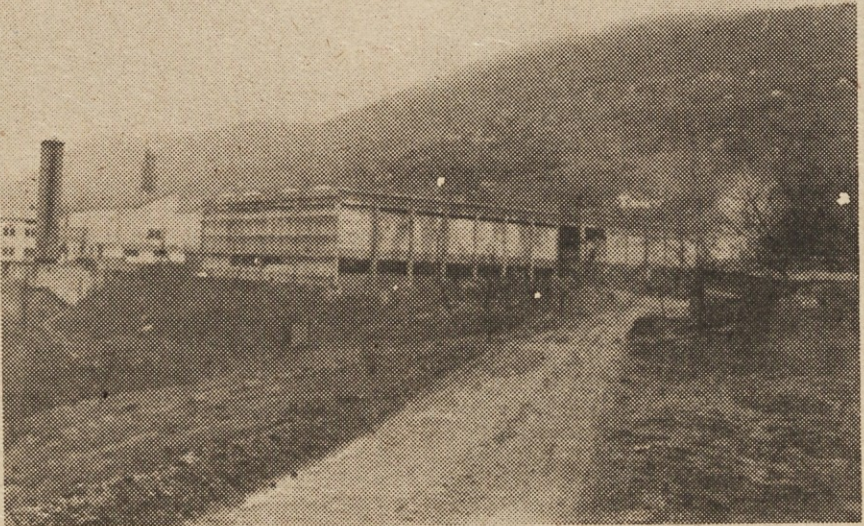
Tako povečane proizvodne, prodajne in izvozne naloge letos ne bomo smeli doseči z več kot 8 % povečanjem števila zaposlenih, pač pa zlasti račun večje produktivnosti dela in boljše izkoristka zmogljivosti. Na smemo si namreč še naprej dovoljevati prevelikega zaposlovanja. Gospodarski načrt ZP predvideva, naj bi se po prečni osebni dohodki zaposlenih v ZP Iskra letos dvignili na 3.110 dinarjev, oz. za dobrih 22 %.

V gospodarskem načrtu Iskre za l. 1975 zastavljene naloge bodo terjale vsestransko skrbno gospodarjenje, nadalje tudi zato, ker bomo imeli probleme z obratnimi sredstvi. Predvideno je, da bodo le-ta nominalno le za 7 % pod vrednostjo proizvodnje, toda pri tem ni upoštevana stopnja inflacije. Rešitev problema obratnih sredstev je seveda v hitrejšem obračanju zalog, skrajnem varčevanju in znižanju terjatev. Tu bi lahko koristno vlogo odigrala Iskrina interna banka.

Letos naj bi po načrtu dosegli 30 milijard S dinarjev ostanka dohodka, in 61 milijard S dinarjev akumulacije, seveda ob pogoju, da bomo izpolnili tudi vse ostale pomembne postavke v našem načrtu.

Ob koncu le še beseda o investicijskih vlaganjih. V preteklih letih le-ta nikdar niso dosegla načrtovane vrednosti, zato bi bila umestna njihova ponovna proučitev, zlasti glede na prilagoditev razpoložljivi delovni sili, glede sredstev in dolgoročnih razvojnih načrtov ZP do l. 1980, oz. do l. 1985.

Vemo, da s tem prispevkom še zdaleč nismo povedali vsega najnujnejšega o letošnjem gospodarskem načrtu Iskre, pač pa je le bežen, zelo skropljen poskus, da bi bralcem o njem nekaj povedali.

Semiška tovarna kondenzatorjev bo kmalu dogradila nov objekt s 3.600 kv. metri površine, kamor bo lahko razširila svojo povečano proizvodnjo.

Kakovost, cena, dobavni rok...

Letošnji družbeni načrt poudarja usmerjenost gospodarstva v izvoz. Tuja tržišča zaostrejo pogoje trgovanja. Potrebno bo več napora, da tržišča obdržimo. Zaradi pretekle enostranske usmeritve že ustvarjamo nova tržišča v neblokovskem svetu in socialističnih deželah. V zvezi s tem smo vodje TOZD, ki veliko izvažajo, povprašali o letošnjih poslovnih pogojih. Odgovarja VIKI KOSEC – vodja TOZD ŠTEVCI!

POSLOVNI POGOJI NA NAŠIH TRŽIŠČIH SE ZAOSTRUEJO, KAKOVOST, CENA IN DOBAVNI ROKI IMAJO VSE OŽJE TOLERANČE. KAKŠNE POGOJE IMAMO, DA SE TAKIM ZAOSTRENIM POGOJEM PRILAGODIMO IN V NJIH USPEŠNO POSLUJEMO?

Vaša ugotovitev glede zaostrenih pogojev poslovanja je točna in velja na sploh, seveda pa tudi za našo TOZD. Števci so namreč tipičen artikel investicijske opreme. Njihova prodaja je zelo odvisna od stanovanjske gradnje, ki pa predvsem v zapadnem svetu že dobro leto močno upada. Ker je pomemben del našega izvoza – predvsem trifaznih števec – usmerjen na to področje, ima omenjena recesija nujne posledice tudi na našo prodajo. V takih pogojih je pritisk domače konkurence, ki nima več polno zasledenih instaliranih proizvodnih kapacitet, vse hujši. Pri tem kupci števec, vsaj na tem področju, postavljajo v ospredje svojih zahtev kvaliteto in šele za tem dobavne roke in ceno. To je z ozirom na specifičnost funkcije, ki jo opravlja števec v omrežju, po svoje razumljivo. Števec ostaja v omrežju brez vzdrževanja, če je ustrezne kvalitete, 20 let. Ker je vzdrževanje števec izredno drago, je kupcu, ki je v inozemstvu po pravilu dobavitelj električne energije, izredno zainteresiran za ustrezno kakovost in veliko časovno zanesljivost. Drugi razlog, ki ima na distributerja električne energije pomemben vpliv pri nakupu, so izgube, nastale zaradi nepravilne registracije električne energije, kar je povzročeno s premajhno točnostjo oziroma zanesljivostjo delovanja števec.

Naši števci v povprečju dosegajo

kvaliteto svetovnih proizvajalcev, ne morejo pa se povsem primerjati z vrhunskimi proizvajalci Zapadne Evrope, s katerimi pa se srečujemo na omenjenih trgih. Zato je nujno, da izvedemo določene ukrepe, ki bodo imeli za posledico boljše in enakovrednejšo kvaliteto, predvsem pa tudi večjo časovno zanesljivost naših izdelkov.

Določene akcije so v zvezi z navedeno problematiko že v teku, tako v pogledu organizacije in novih metod dela v kontroli, kakor tudi v pogledu sprememb v konstrukciji, predvsem pa v tehnologiji celotnega proizvodnega procesa. Odločujočega pomena za dvig kvalitete in rentabilnosti poslovanja pa je pravočasna dobava ustreznega repromateriala oziroma sestavnih delov s strani kooperantov in drugih DE našega podjetja. Izpolnitev te zahteve izgleda, ob kroničnem pomanjkanju sredstev, težko izvedljivo, vendar ne gre prezreti dejstva, da proizvodnja števec potrebuje sorazmerno majhna obratna sredstva. Naj v ilustracijo navedem, da nabavljen material obračamo povprečno v 30 dneh, nedovršeno proizvodnjo pa ca. v 10 dneh. Če pri tem še upoštevamo, da je ta proizvodnja visoko akumulativna in da na zalogi ni gotovih izdelkov, potem zagotovitev obratnih sredstev res ne bi smela biti vprašljiva.

Upoštevajoč navedena dejstva v tovarni števec upravičeno pričakujemo, da bomo pri realizaciji navedenih akcij dobili vso potrebno podporo s strani uprave podjetja oziroma koordinacijskih področij. Samo hitri in efikasni ukrepi nam namreč zagotavljajo, da bomo sedanji obseg proizvodnje ne samo zadržali, ampak še vnaprej povečevali, kar pa je osnova za še boljše poslovne rezultate.

Iskrina raziskava tržišča in oblikovanje

V sodobnem marketingu je služba za raziskavo tržišča njen nepogrešljivi del in ona je celo tisti bistveni del, ki jo loči od nekdane gole prodaje. Gre za sistematično in nepretrgano ugotavljanje prodajnih trendov: kaj se prodaja, kje, koliko, zakaj, kakšne so želje tržišča? Vsaka taka raziskava mora pokazati tudi hrbtno stran problema: zakaj se kak artikel slabo prodaja?

Težišče raziskav pa ni toliko na sedanjosti ali preteklosti (kako prodajamo in kako smo prodajali), ampak mora biti njen pogled uprt v prihodnost, v kratkoročno, srednjeročno in dolgoročno gospodarsko situacijo: odkrivanje perspektiv, ekstrapoliranje potrebe tržišča.

Njene tipalke ne smejo biti obrnjene samo na domače tržišče, na Slovenijo in Jugoslavijo, ampak vse bolj na evropski in svetovni gospodarski prostor, saj danes v mednarodni trgovinski menjavi res ni meja, če odštejemo carinske formalnosti. Vsako zapiranje v ozke domače okvire bi pomenilo pohabljanje razvojne dinamike.

Celotnega dela naše službe za raziskavo tržišča ne moremo prikazati v tako zgostenem zapisu. Za ilustracijo naj navedemo le nekaj analiz:

- stanje in prognoza bodočega razvoja elektronike v avtomobilizmu,
- stanje tržišča za javne ATC, posebno za Metaconton 10 C,
- prognoze telefonskih aparatov za posamezna mesta,
- razširjena analiza anketne raziskave „Izberite svoj televizor“,
- penetracija radijskih sprejemnikov PORTOROŽ v SFRJ,
- diktafon (prelimirane raziskave),
- lansiranje brivnika Braun Synchron 6006 v SFRJ itd.

Opravili so tudi številne primerjalne teste uporabnih vrednosti gospodinjstev aparatov (likalnik, aparat za mehansko obdelavo živil, opekač kruha, aparat za sušenje las, aparat za vzdrževanje in čiščenje tal).

Služba za raziskavo tržišča bi morala imeti 17 ljudi, ima pa le 11 sodelavcev, zato so možnosti njenega

dela sorazmerno okrnjene. Še več bi jih pa potrebovali, če bi hoteli izvajati načrtno navezovanje stikov z neposrednimi kupci, se lotevati anketiranja individualnih kupcev, odkrivati možnosti za prodajo večjih inženiringov, profesionalne tehnike ipd.

Služba za industrijsko oblikovanje šteje 19 ljudi, od katerih ima kar sedem visoko izobrazbo: arhitekti, slikarji, grafiki. Dejavnost službe je zelo široka, glavna področja dela pa so: oblikovanje novih in preoblikovanje starih izdelkov, projektiranje notranje opreme za Iskrine trgovine, servise in predstavništva, komandni in dispečerski centri za potrebe industrije, energetike in prometa, grafično oblikovanje embalaže, tiskovin, prospektov, propagandnih materialov, sejenskih in razstavnih prireditev, grafična oprema industrijskih izdelkov, izdelava modelov in prototipov.

Služba za oblikovanje ima strokovnjake z veliko izvirnostjo in ustvarjalnostjo, kar je obenem s strokovnim znanjem in tenkim poslušom za estetske tendence sodobnosti pripomoglo k njenemu tako visokemu ugledu, ki jo nedvomno uvršča v sam vrh jugoslovanskega designa. Zunanji dokaz njene kvalitete je tudi zelo lepo število (preko 180) raznih nagrad, priznanj in diplom za lepo obliko, tako v domovini kot v inozemstvu. Podčrtati moramo tudi Prešernovo priznanje, ki ga je dobil ugledni sodelavec Iskrine službe za oblikovanje, ing. arh. Marjan Gnamuš lansko leto.

V več kot desetletnem obdobju dela je Iskrino oblikovanje dobila utrdilo tako imenovan „hišni stil“. V grafiki je našlo samostojen likovni izraz, ki je ob vsem spoštovanju funkcionalnosti, ki jo zahteva industrijsko oblikovanje, vendar uspešno prodreti z dovršeno, pretehtano estetiko.

Materialna osnova njihovega dela pa žal še vedno zaostaja za ustvarjalnim nivojem naših oblikovalcev. Posebno velja to za opremljenost modelne delavnice, ki je nesorazmerno skromna in se moramo res čuditi, kako so sploh mogli mojstri v takih prilikah realizirati zamisli projektantov za nove modele.

Tudi prostori nasploh niso ravno

Viktor Kosec – direktor TOZD Števci

S seje predsedstva sindikalne konference ZP

V ponedeljek, 24. 3. 1975, je imelo svojo redno sejo predsedstvo sindikalne konference ZP Iskra.

Seja je bila v TOZD Elektronske naprave Ljubljana–Stegne. Na seji so poleg članov predsedstva prisostvovali tudi predsedniki osnovnih organizacij sindikata iz vseh TOZD Iskre v občini Ljubljana–Šiška. Na seji je bil tudi predsednik občinskega sindikalnega sveta Ljubljana–Šiška Lojze Mežnarič.

V prvi točki dnevnega reda je tekla razprava o socialni problematiki na območju občine Ljubljana–Šiška. Uvodne besede sta povedala tovariš Čebela in tovariš Mežnarič. Po zelo obširni razpravi so bile sprejete naslednje ugotovitve in zaključki:

– Socialna problematika zaposlenih na področju Iskra–Stegne se v zadnjem obdobju ni zadovoljivo reševala,

– Posebno pereče je na področju stanovanjske problematike, za katero se bo moral sindikat in ostale družbenopolitične organizacije bolj organizirano zavzeti.

– Enako stanje je na področju osebnih dohodkov, še posebej pri najnižjih kategorijah,

– Veliko potrebo čutijo po organiziranju svoje obratne zdravstvene ambulante.

– Odprto je tudi vprašanje prehrane delavcev med delovnim časom.

– Navedli so še vrsto drugih problemov, katere moramo v najkrajšem času rešiti.

Sklep predsedstva in vseh predsednikov osnovnih organizacij sindikata na področju kompleksa Stegne je, da se takoj ustanovi koordinacijski odbor, ki ga sestavljajo predstavniki vseh osnovnih organizacij sindikata s tega področja. Za formiranje tega odbora je zadolžen tovariš Jože Zajc (Elektronske naprave) in mora formirati odbor v roku 14 dni.

Ta odbor je zadolžen, da izdela celoten program za reševanje vseh navedenih problemov na tem področju.

V nadaljevanju se je tekla razprava o razvijanju samoupravljanja v DO in SO. O tem je poročal predsednik Jože Čebela. Dogovorili so se, da se formira na nivoju ZP komisija, ki naj pregleda vse SS (samoupravne sporazume) branž ter jih medsebojno uskladi.

Predsedstvo je razpravljalo tudi o letošnjem praznovanju Dneva Iskre. Komisija ZB je predlagala, da je ta dan letos v okviru TOZD Avtomatika Pržan v Pržanu. Predsedstvo se je s predlogom v celoti strinjalo.

V ponedeljek, 29. 3. 1975, je imela svojo 1. sejo tudi koordinacijsko kadrovska komisija. V prvi točki DR je izvolila za predsednika Janka KOŠNIKA, za podpredsednika pa Franca MOLJKA.

Obraznavala je še nekaj konkretnih kadrovskih zadev s področja samouprave in delegiranja v republiške organe sindikata.

J.

reprezentančni. Že prej na Linhartovi so bili vse prej kot ugledni, saj je bila tisto le predelana obrtniška delavnica v provizoričnem objektu. Sedaj so preseljeni v opisane prostore prejšnje „ZICNICE“, daleč na Viču. Stanje je bilo splošno tako, da bi šlo človeku na jok, toda odgovornim dejavnikom se je s precej truda (in najbrž denarja) vendarle posrečilo, da so jih uredili, celo tako lepo, da so lepši od tistih na Linhartovi cesti.

M.H.

Vloga in položaj Iskre v Ljubljani

Na pobudo vodstva ZP Iskra in komiteja mestne konference ZKS Ljubljana je bil v četrtek, 20. marca, popoldne v Iskrini poslovni stavbi v Ljubljani razgovor mestnega političnega aktiva in predstavnikov nekaterih ljubljanskih občin z vodstvom ZP Iskre. Namen tega srečanja je bil preučiti organiziranost in ekonomski položaj ZP Iskra in njenih delovnih organizacij v Ljubljani ter njihovo vključevanje v družbenoekonomski razvoj.

Zasedanje je vodil predsednik skupščine ZP Iskra in podpredsednik skupščine SR Slovenije Vladimir Logar, poročevalca pa sta bila podpredsednik IS skupščine mesta Ljubljana Edo Klanjšek in generalni direktor ZP Iskra Jože Hujs.

Seje so se poleg vodstva ZP Iskra udeležili tudi nekateri člani mestnega političnega aktiva, sekretarji komitejev občinskih konferenc ZKS in predsedniki ljubljanskih občinskih skupščin Bežigrad, center in Šiška.

Na seji so med drugimi bili sekretar komiteja mestne konference ZKS Ljubljana Vinko Hafner, republiški sekretar za industrijo Ivo Klemenčič, predsednik skupščine mesta Ljubljane Tone Kovič in predsednik skupščine občine Ljubljana–Center Drago Flis-Strela.

Razgovor je odprl Vladimir Logar, za njim pa je spregovoril podpredsednik IS skupščine mesta Ljubljane Edo Klanjšek. Dejal je, da si občine in mesto Ljubljana že več let prizadevajo za smotrni razvoj Ljubljane ter opozoril na nujnost da bo treba v gospodarski strukturi poiskati takšne nosilce razvoja, ki bodo omogočili kvalitetnejšo stopnjo rasti dela. Po sedanjih raziskavah bi bili nosilci gospodarskega razvoja Ljubljane predvsem – na področju elektro in elektrokovinske industrije organizacije Iskre, v strojni industriji – Litostroj, farma-

cevtski industriji – Lek, potem pa so tu še kemična industrija, živilska industrija in kmetijstvo ter trgovina in promet. Ti nosilci naj bi zagotovili kvalitetnejši premik na področju gospodarstva mesta Ljubljana.

Edo Klanjšek je zatem spregovoril o energetske problemu, pogostih povezavah ter industrijskih conah. Med drugim je poudaril, da se mora Ljubljana glede na svoj razvoj nasloniti na gospodarstvo, hkrati pa bo morala reševati vprašanje družbenih dejavnosti.

Za podpredsednikom IS skupščine Ljubljane je spregovoril generalni direktor ZP Iskra Jože Hujs. Najprej je orisal prejšnjo in sedanjo organiziranost Iskre kot celote in organiziranost Iskre v okviru Ljubljane. Opozoril je, da so kar tri Iskrine branžne organizacije locirane v Ljubljani, dve drugi branži pa imata svoje TOZD tudi v Ljubljani. Izjema je EMO Celje. Direktor Hujs je zatem govoril o mestu Iskre v elektro in elektronski industriji Jugoslavije kot tudi v svetu. Poudaril je, da smo v svetovnem merilu od začetnih „outsiderjev“ postali dobro znan proizvajalec. Naš izvoz znaša zdaj že 20 % vrednosti blagovne proizvodnje, v prihodnje pa bomo morali stremeti, da bomo dosegli še precej večjega. Jože Hujs je navedel tudi več podatkov o Iskrinem položaju v Ljubljani.

Njegov govor in pa gradivo, ki so ga razposlali udeležencem, sta bila osnova za razpravo, ki je pokazala na velik pomen Iskre za razvoj Ljubljane v prihodnje, pokazala pa je tudi, kako naj bi se v perspektivni razvoj Iskre vključeval v razvoj Ljubljane.

Bralce opozarjamo, da bomo v prihodnji številki začeli objavljati sestavek v nadaljevanjih z naslovom „Iskra kot eden nosilcev razvoja Ljubljane“.

lad

Kombi BC-114 je najnovejši izdelek iz programa „HOBBY“ – TOZD Električno ročno orodje. Primeren je predvsem za uporabo pri manjših hišnih opravilih. Njegova cena – 1.356 din. Foto: I. O.

(Nadaljevanje z 2. strani)

enotno akcijo za pridobitev okolja za samoupravne, bistveno nove odnose med nami bomo uspešno sodelovali pri vseh gospodarskih odločitvah.

V nasprotnem primeru se zgodi, da neinformirani in neangažirani delavci stojijo ob strani in mislijo: češ, drugi vse „furajo“, naj pa še dajo čimveč denarja in me pustijo v miru.

Ob teh mislih sekretarja ZK se je razživila plodna debata o angažiranju vseh. Predvsem pa je v novoformirani branži treba urediti obveščanje in najti najboljšo obliko, ki bo dostopna in razumljiva vsem. Zadovolžili so delegata v uredniškem odboru glasila Iskre Frenka Kotarja, naj tekoče spremlja družbenopolitično, gospodarsko in proizvodno dogajanje v industriji široke potrošnje in z njim seznanjeni sproti 3000-članski kolektiv v Glasilu Iskra.

Ob koncu je Janez Silc, v. d. direktor Počitniške skupnosti, informiral navzoče s problematiko počitnikova-

nja v Iskri in gradnje Pinete. Elektromehanika je pristala, da bo v občini Novigrad odprla svoj obrat za zaposlitev ljudi, ki zdaj odhajajo drugam. To je bil namreč pogoj za odobritev lokacije v Pineti. Tako bi novi obrat začasno zaživel v že obstoječi stavbi, nove primerne prostore pa bi gradili hkrati z gradbenimi deli. V aprilu letos bo podpisan samoupravni sporazum o združitvi sredstev za gradnjo počitniškega centra, preko zime bi parcelo pogozdili, kolikor jo je mogoče pred gradnjo in tako leta 1976 zastavili gradnjo. Uredili pa bi že letos vso potrebno dokumentacijo in najeli kredite. Lahko rečemo, da je Iskra dobila v Pineti eno najlepših lokacij ob čistem morju, v mirnem predelu in eno najbližjih možnih rešitev za vse delovne organizacije.

KF

Obiskali smo industrijo avtoelektričnih izdelkov — TOZD Mali zaganjalniki

Zazvoni telefon. „Tu urednik časopisa Iskra. Imate novo tovarno malih zaganjalnikov, pa nič ne pišete o njej. Prosim, da pripravite za naslednjo številko fotoreportažo o tej tovarni.“

Zamislil sem se ob tem apelu. Res je, lani je bila novogoriška Iskra okrašena z zastavami, iz zvočnikov pa je odmevala delavska pesem. Vse to je pomenilo, da slavi 1700-članski kolektiv novogoriške Iskre novo delovno zmago in da dobi novo, veliko tovarno.

Kaj je narekovalo kolektivu Avto-

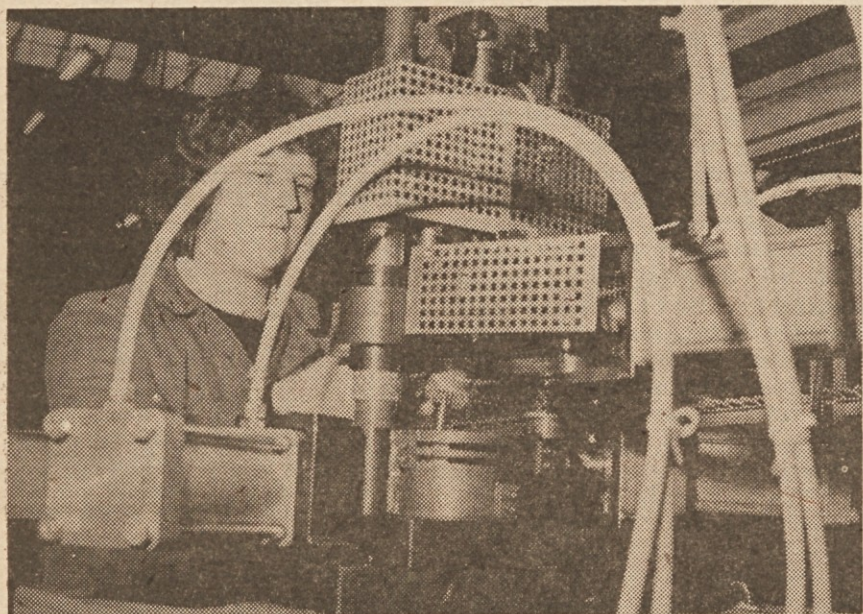
elektrike, da začne z gradnjo nove tovarne? Ob izjemnih naporih nam je uspelo slediti naglemu utripu razvoja domače in tuje avtomobilske industrije. Načrtovanje proizvodnih zmogljivosti je pokazalo, da smo za domače tržišče preveliki, za sprejem vseh naročil iz tujine in teh ni bilo malo pa smo bili premajhni.

In prav zato smo se odločili, da bomo vsak zasluženi dinar namenili nadaljnjemu širjenju proizvodnih zmogljivosti. Zavestno smo se odpovedovali osebni potrošnji prav zato, da

bomo dosegli načrtane cilje. Danes nam ni žal.

Nova tovarna obsega 6300 m² proizvodnih in skladiščnih prostorov ter 1800 m² pisarniških prostorov. V proizvodnih prostorih, ki obsegajo približno 5150 m², so montirani moderni stroji in naprave različne velikosti in vrednosti, medtem ko so skladiščni prostori, ki obsegajo 1150 m², opremljeni s skladiščnimi regali za paličasto in paletizirano blago.

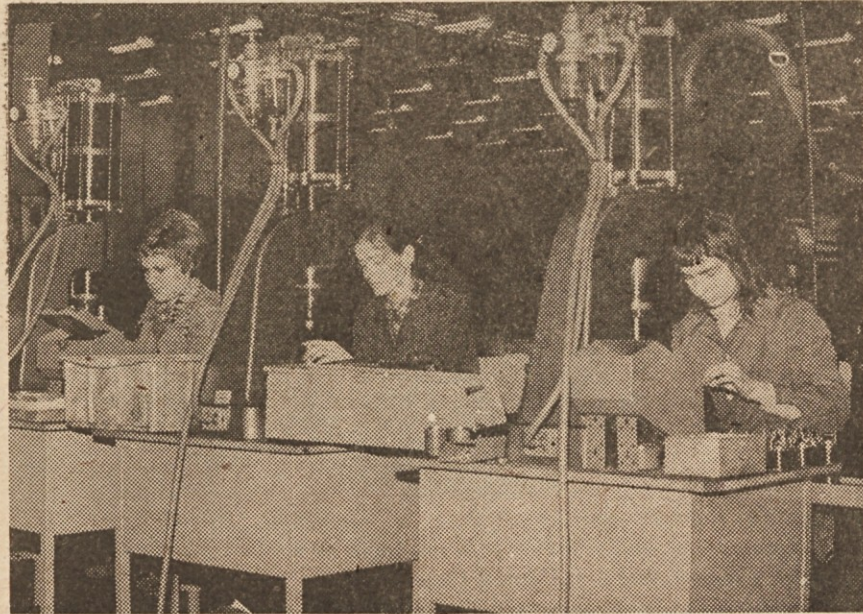
Tovarna ima najsodobnejšo tehnologijo in opremo. Med prvimi v domovini ima stroje, ki omogočajo proizvodnjo kovinskih delov po postopku hladnega iztiskavanja in druge tehnološke postopke, ki zelo skrajšajo čas, potreben za proizvodnjo izdelkov. Npr.: izolacija statorskih tuljav s plastificiranjem. Prej so to delo opravljale ženske roke, ki so morale povijati te tuljave s trakovi; dalje: plastificiranje rotorskih palic namesto utorovne izolacije, izdelava okrova s krivljenjem in kalibriranjem, kar pomeni poleg prihranka na delovni sili in strojni opre-

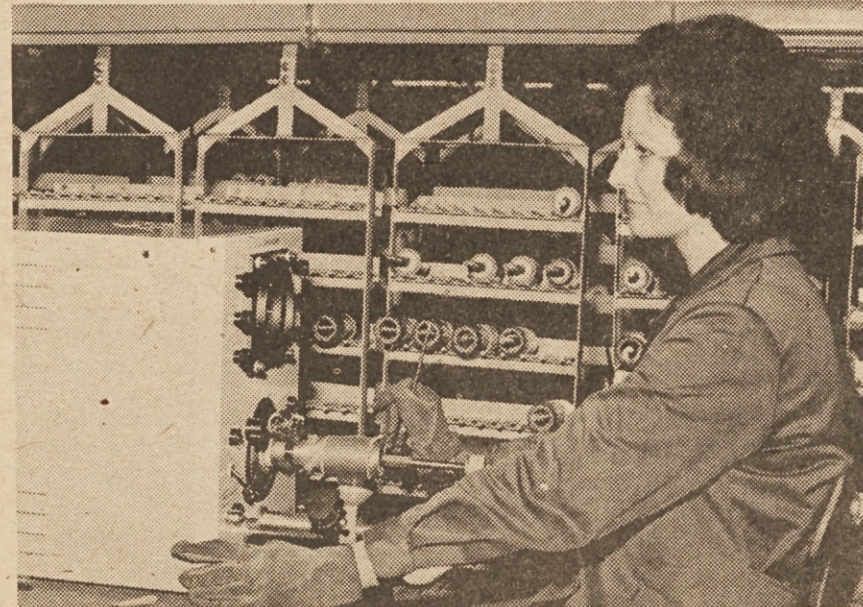
Vladimir Rusjan dela na stroju za krivljenje rotorskih palic.

Na tej liniji delavke izdelujejo rotorje za zaganjalnike.

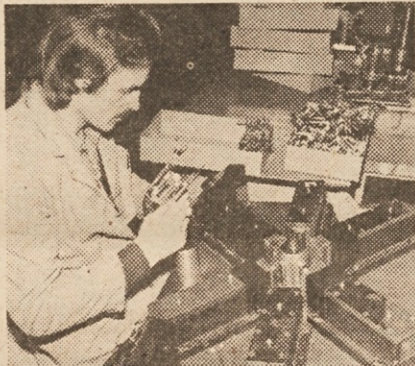
Tatjana Babič, Ivanka Vranišič in Nada Pintar delajo na montažni liniji stikal za zaganjalnike.

Alenka Jug, kontrolorka, pregleda vsak izdelani rotor, če ima ustrezne električne lastnosti.

Valerica Gleščič izdeluje statorske tuljave.

Slavko Dokič dela na stroju za krivljenje statorskih tuljav za zaganjalnike.

Vera Hlade je kontrolorka stikal za zaganjalnike.

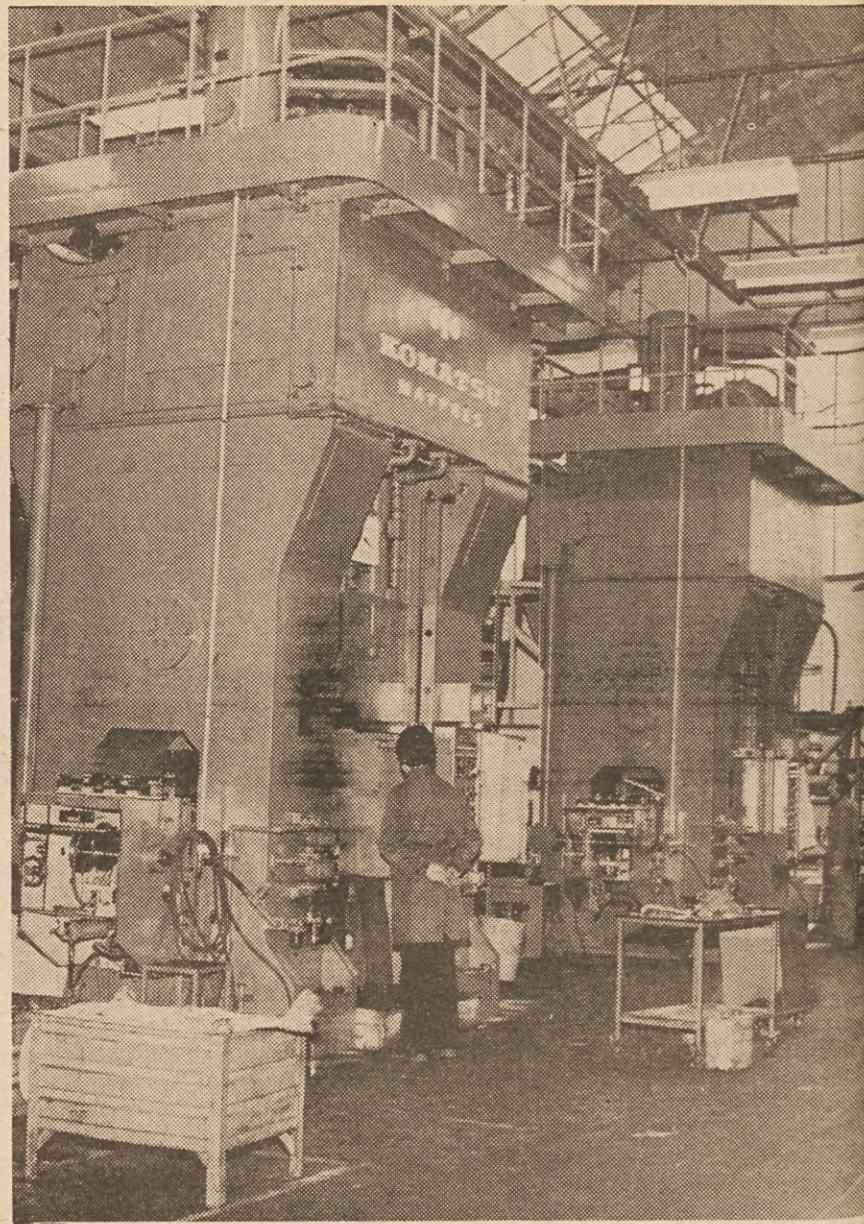
mi tudi prihranek na materialu in to 25 %.

Se in še je takih stvari. Direktor te tovarne Zvonko Repič mi je dejal, da so že pri načrtovanju tovarne pazili na to, da bi delavcem omogočili čim lažje delo, zato je večina strojev takih, da imajo avtomatski cikel dela. Poleg močno olajšanega posluževanja, je tudi enakomerna kvaliteta obdelovančev.

Prav ta avtomatizacija je omogočila večje zaposlovanje ženske delovne sile, ki je v našem gospodarskem prostoru že na razpolago, česar pa ne moremo trditi za moško delovno silo.

Ob vsem tem je treba še povedati, da so tudi z novimi tehnološkimi postopki določene težave in le-te predstavljajo oviro za hitrejšo rast proizvodnje. Take težave pa so normalne. Delavci se morajo na vse nove stvari navaditi in ko jih sprejmejo za svoje, šele steče vse normalno. To velja v enaki meri za delavce v novi tovarni, kot za ostale v drugih TOZD in strokovnih službah, ki morajo prispevati svoj delež k rasti proizvodnje malih zaganjalnikov.

Največja pridobitev za delavce v tej tovarni je gotovo montažni trak, kjer sestavljajo male zaganjalnike. Na tem traku se montažne operacije izvajajo od začetka do končne faze na traku samem in ni potrebno jemati izdelkov

Ogromne 630-tonske stiskalnice služijo za hladno stiskanje jekla.

s traku na delovno mesto. To pomeni, da tvori montažni trak transportno sredstvo in delovno mesto hkrati. Nadaljnja prednost pa je v nožni avtomatizaciji posameznih operacij, ki pride še kako v poštev pri večjih količinah.

V tej tovarni dela trenutno 250 delavcev, v končni fazi pa bo to število naraslo na 350. Ti pridni ljudje bodo že letos izdelali približno 200 tisoč zaganjalnikov za Zastavo 101 in 750 ter za vozila Citroen in Renault.

Že prihodnje leto pa bomo izdelovali zaganjalnike za avtomobile Peugeot, Simca in za poljski Fiat 126. Pogodba s poljsko firmo POLMOT je bila podpisana letos, 10. februarja v Ljubljani.

To pa še ni vse. Že sedaj predvidevajo, da bo proizvodnja zaganjalnikov močno narasčala v naslednjih letih in sicer: leta 1976 naj bi izdelali 400 tisoč zaganjalnikov, leta 1978 pa

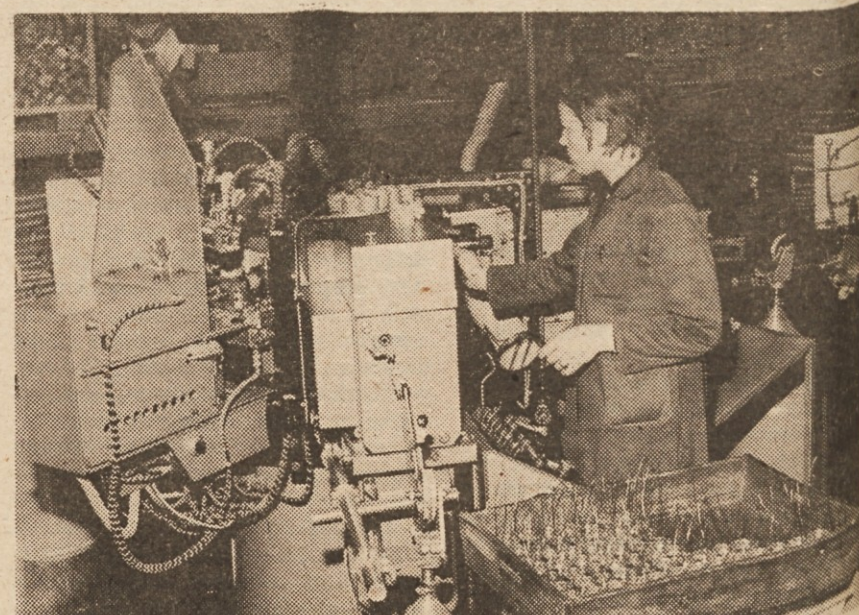
že 600 tisoč. V uspeh in realizacijo teh števil ni dvomiti, saj je ta kolektiv že z dosedanjim delom dokazal, da je kaj takega res mogoče.

Tovarna malih zaganjalnikov je ena izmed sedmih TOZD, kolikor jih ima branža Avtoelektrike. Delavci v njej so zadovoljni, razumejo se in se zavedajo, da morajo zadovoljiti vse tiste kupce, ki smo jih prej zavračali zaradi pomanjkanja zmogljivosti.

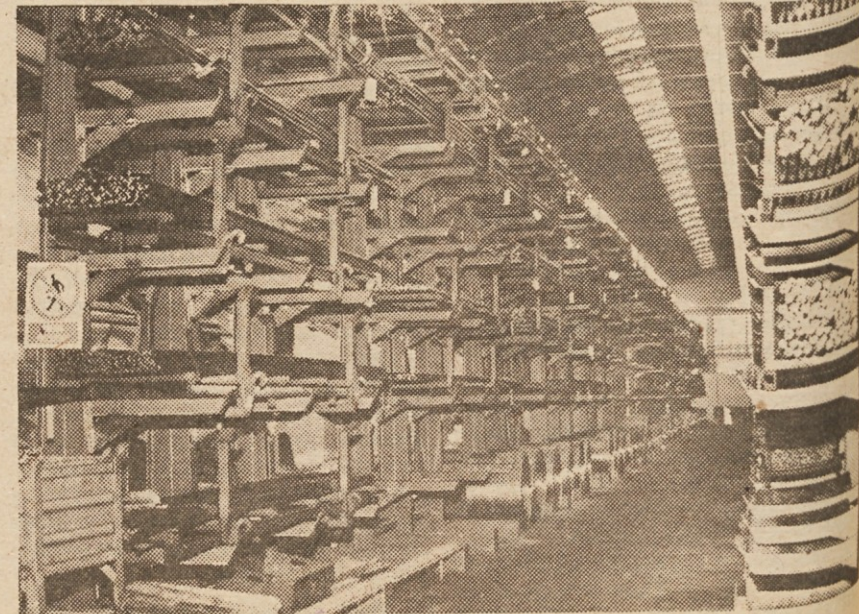
Naša Goriška, ki je v 25 letih fascističnega zatiranja poznala le potujčevanje, izseljevanje in izkoriščanje, je tako dobila 350 novih delovnih mest. Njej smo dali nov pospešek pri razvoju sekundarnih dejavnosti in postali še bolj pomemben nosilec razvoja zahodne Primorske.

In ne nazadnje, vsi se lahko pohvalimo, da smo pomemben proizvajalec naše panoge v mednarodnem merilu.

Besedilo in slike: Marko Rakušček

Irena Pregelj dela na sodobnem stroju za navijanje tuljav za stikala.

Moderno skladišče paličastega materiala.

Gradivo, objavljeno v prilogi, je namenjeno vsem mladim ZP Iskra, posebno pa delegatom, ki se bodo 4. aprila 1975 udeležili seje koordinacijske konference ZSM ZP Iskra in SOZD Iskra Gorenje v Poslovnem centru v Ljubljani. S to konferenco se bo formalno zaključil proces reorganizacije mladih v ZP in SOZD po 9. kongresu ZSMS. Na njej bomo sprejeli poslovnik in program dela, ki nam bo začrtoval akcije v prihodnjem mandatnem obdobju.

Svet koordinacijskih konferenc SOZD Iskra — Gorenje je pri vsebinskem oblikovanju nalog v svojem prvem programskem obdobju izhajal predvsem iz resolucije 9. kongresa ZSMS, ki je izraz interesov mlade generacije in temelji na kongresnih dokumentih in sklepih ZKS in ZKJ. Vsi ti dokumenti in dogajanja zahtevajo od mladega človeka, da se še bolj aktivno vključi v družbenopolitično življenje in delovanje v vseh sredinah našega dela.

1. V novem statutu ZSMS je predvidena nova organiziranost mladih, ki bo prav gotovo bolj kot dosedanja omogočila uspešnejše delovanje mladih v vseh družbenopolitičnih organizacijah in zagotovila ustrežnejše možnosti pri ustvarjanju samoupravnih družbenih odnosov. Vsebinska reorganiziranost mladine prav v tem trenutku intenzivno poteka in vseh nivojih. Svet koordinacijskih konferenc ZSM SOZD Iskra — Gorenje si bo prizadevala pri svojem delovanju, da v sodelovanju z občinskimi konferencami ZSM z ustreznimi pobudami usmerja dosledno izpeljavo dogovorjenih oblik organiziranosti v SOZD Iskra — Gorenje.

2. Mladi združeni v svet koordinacijskih konferenc ZSM SOZD Iskra — Gorenje bomo delovali tudi na področju vsebinskega in organizacijskega razvoja samoupravljanja v vseh sredinah, kjer delujemo. Vsi mladi bomo preko osnovnih organizacij ZSM, koordinacijskih konferenc ZSM OZD, koordinacijskih konferenc ZSM ZP in Sveta koordinacijskih konferenc ZSM v SOZD Iskra — Gorenje, ter preko svojih delegatov, kateri so vključeni v razna samoupravna telesa, vplivali, da bodo odločitve teh samoupravnih organov resnično upoštevale tudi interese in potrebe mladih.

3. Mladi združeni v Svet koordinacijskih konferenc SOZD Iskra — Gorenje bomo aktivno sodelovali z vsemi družbenopolitičnimi organizacijami v SOZD, kot enotna fronta, na vseh nivojih.

4. Da se bomo usposobili za čim aktivnejše in plodno delovanje, se bomo posluževali oblik izobraževanja kot so: seminarji, politične šole, itd. Težili bomo za tem, da bodo tudi v drugih družbenopolitičnih organizacijah in njih izobraževanju sodelovali mladi. Prav posebno si bomo prizadevali vključiti v izobraževanje čim več mladih delavcev iz osnovnih organizacij ZSM. Ker je članstvo ZSM v osnovnih organizacijah kadrovska baza za obnavljanje ZK, bo ena izmed velikih stalnih nalog skrb za nenehno obnavljanje in krepitev članstva ZK iz vrst mladih delavcev. To bomo dosegli z dobrim kadrovanjem in s poostrojitvijo odgovornosti vsakega posameznika. Svet koordinacijskih konferenc SOZD Iskra — Gorenje bo tudi v tej smeri dajal stalno pobude in pomoč vsem osnovnim organizacijam ZSM.

5. Mladi združeni v Svet koordinacijskih konferenc SOZD Iskra — Gorenje se bomo borili za izboljšanje družbeno ekonomskega in socialnega položaja delovnega človeka, še posebno mladega. V boju za doseg teh ciljev se bomo aktivno vključili tudi v boj za uresničevanje načel nove ustave. Temeljni pogoj za izboljšanje socialno-ekonomskega položaja delovnega človeka je stabilizacija gospodarstva, zato bomo mladi stalno spreminjali družbeno ekonomsko dogajanje v SOZD Iskra — Gorenje in širši družbeni skupnosti, ter sodelovali pri izgradnji nadaljnjega ekonomskega razvoja. Da bomo čimbolje seznanjeni z gospodarskim položajem v SOZD, bomo organizirali informacijske seminarje, na katerih se bomo kritično opredeljevali do posameznih problemov v zvezi s socialno ekonomskim položajem mladega delavca. Poleg tega se bomo mladi aktivno vključili v boje za povečanje produktivnosti, varčevanja, tvornega sodelovanja v letu inovacij, povečanja delovne odgovornosti itd.

6. Svet koordinacijskih konferenc SOZD Iskra — Gorenje pa se bo v prihodnjem obdobju zavzemal tudi za uspešno realiziranje naslednjih nalog:

- uspostavitev ustreznega in kvalitetnega obveščanja mladih na vseh nivojih SOZD Iskra — Gorenje (z aktivno vključitvijo mladih dopisnikov v interna glasila ZP in kjer so možnosti z izdajanjem svojih informacijskih listov)
- najustrežnejše reševanje stanovanjske problematike, problemov pripravnikov, nagrajevanja mladih, dopolnilnega izobraževanja in problemov štipendistov (z izmenjavo izkušenj pri reševanju navedenih problemov v različnih TOZD, problemske konference, pobude in predlogi na občinske in republiške konference itd.)
- razvijanje športnih in rekreacijskih dejavnosti mladih (aktivno sodelo-

vanje s sindikatom pri športnih srečanjih, srečanje mladih Iskra — Gorenje itd.)

- razvijanje oblik kulturne dejavnosti mladih (izmenjava kulturnih obiskov med raznimi TOZD v okviru SOZD Iskra — Gorenje, srečanje mladih Iskra — Gorenje, sodelovanje s študenti)

V tem programu so zajete predvsem tiste naloge, za katere nas obvezujejo sklepi 9. kongresa ZSM in statut ZSM. Seveda pa bomo razvijali in krepili delovanje tudi na tistih področjih, ki niso zajeta v programu, so pa nujna za naše uspešno delovanje.

Svet koordinacijskih konferenc SOZD Iskra — Gorenje

Poslovnik o organiziranju in delovanju ZSMS ZP Iskra

Na podlagi 44. člena Statuta Zveze socialistične mladine Slovenije je KK ZSM ISKRA na svoji seji, dne sprejela naslednji:

POSLOVNIK

o organiziranju in delovanju ZSMS ZP ISKRA

I. UVODNE DOLOČBE

1. člen

Koordinacijska konferenca Zveze socialistične mladine ZP Iskra deluje kot enotna revolucionarna družbenopolitična organizacija mladih v ZP Iskra v boju za uveljavitev samoupravnih odnosov.

2. člen

Koordinacijsko konferenco ZSMS ZP Iskra tvorijo vse osnovne organizacije v TOZD oziroma se v njej združujejo vsi člani ZSM, ki v osnovnih organizacijah ZP Iskra delujejo.

3. člen

Člani KK ZSMS uresničujejo statutarne pravice in dolžnosti v osnovnih organizacijah ZSMS navedene v 44., 45. in 46. členu statuta ZSMS. Osnovne organizacije se lahko zaradi učinkovitosti dela odločajo za samostojno izbrane oblike dela, ki pa morajo biti v skladu s statutom ZSMS.

II. ČLANSTVO V ZVEZI SOCIALISTIČNE MLADINE

4. člen

Član Zveze socialistične mladine Slovenije (v nadaljnjem besedilu ZSMS) je lahko vsaka mladinka ali mladinec od 14. do 27. leta starosti, ki to želi in sprejema programska načela in statut ZSMJ in ZSMS.

5. člen

Z vstopom v Zvezo socialistične mladine se član obvezuje, da se bo aktivno boril za uveljavljanje programskih načel organizacije v vseh sredinah tam, kjer živi in dela. Član Zveze socialistične mladine Slovenije je dolžan izvajati statutarne določila organizacije.

6. člen

Mladinka oziroma mladinec ostane ZSMS tudi po dopolnjenem 27. letu, če tako želi in s tem soglaša tudi osnovna organizacija Zveze socialistične mladine Slovenije.

7. člen

V zvezi socialistične mladine Slovenije se vstopa prostovoljno.

O sprejemu v ZSMS odloča javna osnovna organizacija ZSMS. Članstvo v ZSMS se formalno potrdi s sprejemom članske izkaznice ZSMS, ki jo dobi ob sprejemu.

8. člen

Pravice in dolžnosti članov ZSMS izvirajo iz njihove odločenosti, da se aktivno angažirajo v uresničevanju

programskih načel ter ciljev in statuta ZSMS. Na tej osnovi ima član ZSMS naslednje pravice in dolžnosti:

- da aktivno dela v delu organizacije in organih ZSM in da aktivno sodeluje v kreiranju programa, vsebine del in načina njihovega uresničevanja,
- da se neposredno angažira za uresničevanje sklepov in stališč organizacije in organov ZSMJ in ZSMS ter je odgovoren za njihove realizacije,
- da aktivno in enakopravno sodeluje v razpravi in sprejemanju vseh sklepov ter stališč, ki so v pristojnosti njegove osnovne organizacije in organov katerih je član,

- da predlaga, da voli in da je voljen v vse organe ZSMS in ZSMJ ter da sodeluje v odločanju o kriterijih za volitve v vse organe ZSM,
- da kritično in samokritično razpravlja o svoji aktivnosti, delu organizacije in organov ZSMS in ZSMJ ter s tem povečuje svoje angažiranje, delo organizacije in organov celotne Zveze socialistične mladine Jugoslavije,
- da kritično razpravlja o delu članov organov ZSM ter o njihovem odpoklicu ali menjavi,

- da organizacijam in organom ZSMS daje predloge in vprašanja, katera se nanašajo na njihovo delo, ter da od njih zahteva in dobiva odgovore.

9. člen

Član vsakega organa ZSMS ima pravico do odstopa. Odstopi lahko tudi organ kolektivno. O odstopu odloča organ, ki ga je izvolil.

III. ORGANIZIRANOST IN DELOVANJE KK ZSM ZP ISKRA

10. člen

KK ZSM ZP ISKRA je dolžna delovati v stalni idejno politični in akcijski povezavi z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami v ZP Iskra. Svojo akcijo oblikuje tako, da se mladi ljudje v njej stalno mobilizirajo, usposabljaajo ter dogovarjajo za izražanje avtentičnih interesov in problemov mladih ljudi v ZK in ZS, ter v drugih sredinah samoupravnega življenja in odločanja, kjer se politično in samoupravno uveljavljajo kot delavci.

11. člen

Organiziranost in delovanje KK ZSM ZP ISKRA temelji na delegatskem načelu. Z izpolnjevanjem tega načela se zagotavlja odločilni vpliv članstva ZSMS v osnovnih organizacijah na politiko in delovanje KK ZSM ZP ISKRA in njenih organov.

12. člen

Vsebinsko in način dela KK ZSM ZP ISKRA opredeljujejo in uresničujejo člani ZSMS na osnovi programa ter ga uresničujejo preko svojih demokratično izbranih delegatov, ki jim tudi odgovarjajo za svoje delo.

13. člen

Delegat je dolžan, da pri svojem delu v organizaciji, v kateri je delegi-

ran, izhaja iz aktivnosti in stališč organizacije, ki ga je delegirala, ter iz širših družbenih interesov.

14. člen

Delegat je dolžan redno obveščati svojo organizacijo, ki ga je delegirala, o svojem delu in o delu organov, v katere je delegiran, ter neposredno prenašati iniciative iz svoje organizacije v organ, v katerega je delegiran. Delegat za svoje delo odgovarja svoji organizaciji in organu, v katerega je delegiran.

15. člen

Člani organizacije in organi KK ZSM ZP Iskra so dolžni uresničevati odločitve, katere so sprejeli na svojih sestankih, ter izvrševati naloge, ki izhajajo iz demokratično sprejetih dogovorov konference ZSMS v občinah, regiji, republiki in federaciji.

16. člen

Volitve vseh organov ZSM se opravljajo praviloma s tajnim glasovanjem. Postopek evidentiranja, kandidiranja in volitev se mora opravljati v skladu z dogovorjeno kadrovsko politiko v ZSMS.

17. člen

Če organ ali delegat v organu ZSMS ne opravlja svoje funkcije za katero v skladu s statutom in drugimi odločitvami organizacije, je organ oziroma organizacija, ki ga je delegirala ali volila, dolžna, da ga odpokliče ali zamenja.

18. člen

Mandat vseh organov KK ZSMS ZP ISKRA traja dve leti.

IV. ORGANI ZSM V ZP ISKRA

a) Koordinacijska konferenca ZSM ZP Iskra

19. člen

Najvišji organ ZSM v ZP Iskra je koordinacijska konferenca (v nadaljnjem besedilu KK ZSM ZP Iskra).

20. člen

KK ZSM ZP Iskra sestavljajo delegati, ki jih neposredno volijo konference osnovnih organizacij iz TOZD v ZP Iskra. Praviloma zastopa vsako osnovno organizacijo v KK po 1 delegat. V primeru večje racionalizacije stroškov ali iz drugih opravičljivih razlogov, lahko več osnovnih organizacij v isti branžni konferenci pooblasti enega delegata za zastopanje v KK ZSM ZP.

21. člen

Zasedanje KK ZSM ZP Iskra je sklepčno, če je navzočih več kot polovica pooblaščenih delegatov.

22. člen

Sklep KK ZSM ZP Iskra je sprejet, če je glasovalo zanj najmanj 2/3 prisotnih delegatov.

Za sprejem, spremembo ali dopolnitev poslovnika KK ZSM ZP Iskra je potrebno najmanj 2/3 glasov vseh pooblaščenih delegatov.

23. člen

KK ZSM ZP Iskra se sestaja po potrebi, najmanj pa enkrat letno.

24. člen

Na svojih sejah KK ZSM ZP Iskra predvsem:

- sprejema program dela organizacije ZSM ZP in svojih organov,
- obravnava aktualna vprašanja družbeno-ekonomskega in političnega življenja podjetja in na osnovi tega sprejema stališča in program akcij,
- obravnava in ocenjuje delo svojih izvršilnih organov,
- obravnava in odloča o problematiki finančnega in materialnega poslovanja,
- sprejema in dopolnjuje poslovnik KK ZSM ZP Iskra,

25. člen

Zasedanje KK ZSM ZP skliče praviloma predsednik po sklepu:

- sekretariata KK ZSM ZP Iskra,
- dveh konferenc branž,

Zasedanje lahko skliče tudi predsednik nadzornega odbora.

26. člen

Delegati morajo dobiti najmanj 10 dni pred zasedanjem vabilo z dnevnim redom in gradivo.

27. člen

Zasedanje KK ZSM ZP Iskra vodi praviloma predsednik oziroma tisti delegat, ki ga določi sekretariat KK ZSM ZP Iskra.

28. člen

Za tekoče delovanje mladih v KK ZSM ZP Iskra skrbi 11-člansko predsedstvo KK ZSM ZP Iskra.

29. člen

Predsedstvo KK ZSM ZP Iskra sestavljajo:

- predsednik KK ZSM ZP Iskra
- sekretar KK ZSM ZP Iskra
- predsednik kluba štipendistov ZP Iskra
- predsednik branžne konference Telekomunikacij v Kranju
- predsednik branžne konference Telekomunikacij ostali TOZD
- predsednik branžne konference IEZE
- predsednik branžne konference Široka potrošnja
- predsednik branžne konference Avtomatika
- predsednik branžne konference Avtoelektrika
- predsednik branžne konference EMO
- predsednik konference skupnih dejavnosti v ZP Iskra.

30. člen

Predsedstvo KK ZSM ZP Iskra se sestaja praviloma 1-krat mesečno, sicer pa po potrebi.

31. člen

Predsedstvo KK ZSM ZP Iskra sklicuje praviloma predsednik, po potrebi pa lahko katerikoli njegov član,

32. člen

Predsedstvo je za svoje delo odgovorno KK ZSM ZP Iskra in ima predvsem te naloge:

- skrbi za izpolnjevanje sklepov KK ZSM ZP Iskra
- opravlja tekoče naloge na osnovi programa,
- spremlja, proučuje in vzpodbuja delo konferenc osnovnih organizacij in drugih oblik organiziranosti ZSM v ZP,
- pripravlja gradivo, organizira javne razprave o problematiki in vprašanjih, ki bodo na dnevnem redu zasedanja KK ZSM ZP Iskra in nato posreduje KK ZSM ZP Iskra v javni razpravi izrečene predloge in stališča,
- po potrebi imenuje za izvrševanje svojih nalog občasne komisije,
- predlaga organizacijo dela KK ZSM ZP Iskra,
- skrbi za obveščanje članstva preko glasila Iskra in na druge načine,
- odobrava izdatke do 10.000 din.

33. člen

Predsednik KK ZSM ZP Iskra:

- predseduje zasedanjem KK ZSM ZP Iskra in sejam sekretariata
- skrbi za vsklajevanje dela teles KK ZSM ZP Iskra in daje sam ali na pobudo posameznih teles KK ZSM ZP ISKRA ustrezne pobude
- po sklepu sekretariata sklicuje redna zasedanja KK ZSM ZP
- zagotavlja javnost dela KK ZSM ZP in njenih teles
- zastopa KK ZSM ZP Iskra pri družbenopolitičnih organizacijah, samoupravnih organih ZP in ostalih institucijah
- o svojih odločitvah je dolžan poročati sekretariatu oziroma KK ZSM ZP ISKRA na naslednjem zasedanju.
- za svoje delo je odgovoren KK ZSM ZP Iskra
- odobrava izdatke do 2.000 din.

34. člen

Sekretar KK ZSM ZP Iskra: — za svoje delo odgovarja KK ZSM ZP Iskra — je organizator notranjega poslovanja KK ZSM ZP Iskra

- skrbi za izvajanje programa in sklepov KK ZSM ZP
- skrbi za zbiranje podatkov za delo KK ZSM ZP Iskra in sekretariata
- sklicuje posvete in razgovore
- skrbi za obveščanje članstva, posebno še za obveščanje konferenc osnovnih organizacij o aktualnih nalogah in stališčih
- skrbi za naročanje publikacij
- skrbi za družbenopolitično izobraževanje članov ZSM ZP Iskra in pripravlja izobraževalne akcije po sklepih sekretariata KK ZSM ZP Iskra

V POSLOVNEM CENTRU ISKRE NA TRGU REVOLUCIJE V LJUBLJANI BO 4. APRILA T. L. SEJA KOORDINACIJSKE KONFERENCE ZSMS ZP IN SOZD-ISKRA IN GORENJE.

— sklicuje seje sekretariata na zahtevo predsednika ali na lastno pobudo

— v odsotnosti nadomešča predsednika KK ZSM ZP Iskra in avtomatično prevzema vse njegove funkcije

— odloča o izdatkih do 1.000 din.

35. člen

Problemska konferenca: — deluje strokovno in povezuje posebne interese mladine na ravni ZP

— sestava se spreminja odvisno od problema, ki je na dnevnem redu zasedanja

— sestavljajo jo člani ZSM v SOZD, ki se izberejo med neposrednimi nosilci določene aktivnosti in na osnovi interesa za problematiko, ki je na dnevnem redu

36. člen

Mandat članov problemske konference traja toliko časa, dokler se določeno vprašanje ne razreši

37. člen

Člani sekretariata KK ZSM ZP Iskra morajo sodelovati v delu vsake tako sklicane konference

38. člen

Potrebno gradivo za sklic in potek

problemske konference pripravi skupina, ki je dala pobudo za njen sklic.

39. člen

Sekretariat KK ZSM ZP Iskra predlaga delovno predsedstvo in ostale organe problemske konference.

40. člen

Nadzorni odbor KK ZSM ZP je organ kontrole nad finančnim poslovanjem.

41. člen

Nadzorni odbor šteje tri člane in ga voli KK ZSM ZP Iskra

42. člen

Nadzorni odbor mora na letnih zasedanjih KK ZSM ZP Iskra podati poročilo o poslovanju KK.

43. člen

Vir financiranja dela KK ZSM ZP Iskra je dotacija TOZD združenih v ZP ISKRI Ljubljana.

V. KONČNE DOLOČBE

44. člen

S sprejemom tega poslovnika preneha veljavnost dosedanjih pravilom o delovanju mladih v ZP Iskra.

tiste, ki so bili prvič na taki šoli. Za nemoteno delo in še večjo zainteresiranost slušateljev pa je potreben tudi ustrežnejši prostor kot je bil tokrat, saj so nekateri prehodni gostje motili ravno najzanimivejša predavanja. Tudi v bodoče si še želimo takšnih seminarjev, to pa je potrebno omogočiti tudi ostalim zainteresiranim, saj poučna in kvalitetna predavanja nudijo vsakomur širši pogled na družbene procese.

To je bilo torej nekaj vtisov Iskra-

šev iz mladinske politične šole v Bohinju. Letošnja MPŠ je lepo uspela. Mladim je pomagala pri oblikovanju svetovnega nazora in vključevanju posameznikov v sistem nadaljnjega političnega izobraževanja. S takimi oblikami izobraževanja mladine v kranjski občini bodo tudi v bodoče še nadaljevali. Pri sami organizaciji mladinske politične šole je sodeloval tudi oddelek za družbeno izobraževanje pri kranjski delavski univerzi. Vsi udeleženci šole so poleg ciklostiranega

gradiva dobili tudi knjižne zbirke: „Temelji“, „Delegat v samoupravni družbi“ in zbirko Slavka Podmenika „Človek v sodobni družbi“. Pri izvedbi MPŠ sta s finančnimi sredstvi pomagali občinski organizaciji ZSS in ZKS.

Drugi ciklus predavanj se bo pričel jeseni. Udeležili pa se ga bodo le tisti, ki bodo uspešno napisali seminarsko nalogo po lastnem izboru.

Silvo Sladič

Mladina Iskra Commerce dobro organizirana

Konec prejšnjega tedna je bil v popoldanskih urah v Iskrini poslovni hiši v Ljubljani ustanovni sestanek Koordinacijske konference Zveze socialistične mladine Slovenije v Iskra Commerce.

Sestanek je odprla dosedanja predsednica mladinskega aktiva v IC Vida Prinčič, ki je po izvolitvi organov tudi prebrala poročilo o delu mladinske osnovne organizacije. Poudarila je, da so v minulem obdobju uspeli skoraj v celoti izvesti zastavljene naloge in cilje. Dobro so delovale komisije za pomoč predsedstvu, z različnimi pristopi pa so organizirali precejšnje število novih mladincev. Organizirali so obiske številnih Iskrinih delovnih organizacij, aktivno pa so se vključevali tudi v akcije koordinacijske konference v okviru celotnega združenega podjetja. Mladina Iskra Commerce je sodelovala tudi z občinsko konferenco ZSMS Ljubljana Center, hkrati pa so se nekateri njeni člani udeležili srečanja mladih elektro in elektronske industrije Jugoslavije ter zveznih mladinskih delovnih brigad.

Pomembno je tudi to, da so vse te akcije potekale v času izredno važnih dogajanj v družbi, ko so se vrstili kongresi zveze komunistov in zveze sindikatov, mladina IC pa se je tudi nadvse aktivno vključila v priprave na 9. kongres ZSM Slovenije.

Vida Prinčič je zatem spregovorila o programskih usmeritvah za delo v prihodnje ter posebno pozornost namenila vprašanju kadrov in včlanjevanju mladih v zvezo komunistov.

Poudarila je, da bomo morali z načrtno kadrovsko politiko v prihodnje zagotoviti boljšo povezanost tistih, ki zastopajo mlade v različnih organih z mladimi v osnovnih organizacijah, kar bo zagotovilo, da bodo ti delegati resnično zastopali avtentične interese širokih krogov mladih.

Med drugim je tudi poudarila, da se bomo morali še posebej zavzemati za čimbolj dosledno uresničevanje ustave, predvsem na področju samoupravnega konstituiranja združenega dela in za vse večji vpliv mladih v vseh samoupravnih strukturah.

lad

Sestanka mladih v Iskra Commerce.

Živahna dejavnost mladih v Idriji

Idrijska mladinska organizacija v Iskri je še mlada, saj so lastno osnovno organizacijo ustanovili šele pred dvema letoma, pa so odtlej že aktivirali vsa področja dejavnosti. Postali so tudi resen dejavnik v občinski konferenci ZSMS.

V samotni dolinici v Spodnji Idriji ob Kanomljici je kar nekaj tuje hrumela Iskra in bruhala tisoče elektromotorjev. V tovarni je bilo kakor v panju, vse giblje in stotine parov rok je v hitrem tempu ustvarjalo mišice aparatov in strojev — motorje. Večina mladi obrabi so se za trenutek dvignili in spet so se dekleta in žene sklonile nad delo — Work Factor je zahteven.

Lidija Anzel, predsednica osnovne organizacije mladine se je za nekaj minut odtrgala od dela in nam povedala, kaj delajo mladi v idrijski Iskri.

Lani so organizirali s prostovoljnimi delom ureditev okolice tovarne — naredili so preko 300 prostovoljnih ur in tako polepšali okolico, nasadili

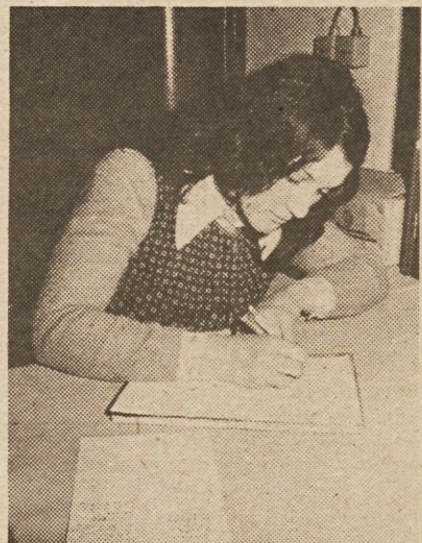
okrasno grmičevje in drevje, ter pripravili teren za aktivno rekreacijo med pavzami. Udeležili so se tudi delovne akcije pri ureditvi kampa na Dugem otoku, pripravili več predavanj in seminarjev za svoje člane, pomerili so se v športnem srečanju z Iskro v Železnikih in obiskali Gorenjsko ter si ogledali smučarske skoke v Planici. Med najaktivnejšimi je planinska sekcija. Redno organizirajo planinske izlete, tako so že prekrizarili Julijce, bili so na Krnu, Črni prsti, na Poreznu in na Triglavu.

Mladinska organizacija se je tudi resno angažirala pri ureditvi stanovanjskih vprašanj mladih zakoncev. Nekaj težjih primerov so že uredili, precej pa še pričakujejo od solidarnostnega sklada.

Za letos pa imajo polno načrtov. Nekateri akcije so že začete, druge pa bodo uresničili preko leta.

Tako bodo pripravili več predavanj, s katerimi bodo seznanili svoje člane z nalogami samoupravljalcev po novi ustavi.

Tudi letos bodo tekmovali na Iskri, udeležili se bodo več športnih srečanj v občinskem merilu in tudi z Iskro iz Železnikov se nimajo razčlenili vseh računov od lani. Tek-

Lidija Anzel — predsednica mladine v Idriji.

movali bodo v streljanju, kegljanju, namiznem tenisu in rokometu. Letos pa si bodo tudi uredili igrišče za odbojko na tovarniškem dvorišču, da se bodo lahko razgibali med malicami.

Tudi na kulturnem področju ne mirujejo. Sodelujejo s kulturnoprosvetnimi društvi na terenu, poleg tega pa deluje tudi aktivna kulturna sekcija. Tako so pripravili Dedka Mraza lani, in letos ga bodo spet, proslavo Osmega marca, proslavili so Prešernov dan in začeli z lutkovnimi predstavami za otroke zaposlenih žena.

V kratkem pa bodo sklicali problemsko konferenco, da bodo evidentirali stanovanjske probleme med člani in se pomenili o aktivni vključitvi v branžno mladinsko delo.

Predsednik kulturne komisije
Silvo Sladič

KF

Končan I.ciklus mladinske politične šole

16. 3. se je v Bohinju končal I. ciklus mladinske politične šole, ki jo je organizirala Občinska konferenca ZSMS Kranj. Ciklus je bil izveden v dveh delih po tri polne dneve, udeležili pa so se ga 103 mladinci iz kranjske občine.

V prvem delu nam je predaval prof. Boris Ziherl o dialektično — materialističnem pojmovanju sveta. Strokovni sodelavec CK ZKS Jan Rado nam je obrazložil temo „Marksistična misel v Jugoslaviji“. O vlogi subjektivnega dejavnika v razvoju družbe je govoril Stane Kranjc, prav tako strokovni sodelavec CK ZKS, o religiji pa nam je predaval Ivan Justinčič. V drugem delu nam je orisal podoben in probleme mlade generacije Zvone Filipovič, predsednik komisije za idejnopolično delo pri Republiški konferenci ZSMS. Neven Brant je govoril o pojmu, bistvu in metodah političnega delovanja ter problemu politične odgovornosti, kakor tudi o temi „Diktatura proletariata k asociaciji svobodnih proizvajalcev ter bistvo delegatskih razmerij.“ Zelo zanimivo je bilo tudi predavanje „Položaj gospodarstva in stabilizacijska prizadevanja v kranjski občini“ predsednika IS Občinske skupščine Kranj Franca Šifkoviča. Delo je potekalo predvsem po skupinah. Predavatelj je temo obrazložil za vse slušatelje, nato pa je sledila razprava. Po razpravi smo se razdelili v štiri skupine. Vsaka je poskušala odgovoriti na vprašanja, postavljena v razpravi. Delo po skupinah je bilo zanimivo. Prišlo je do resnično živih razprav, tako da se je delo večkrat zavleklo preko določene ure. Predavanja so bila dobro pripravljena, teme zanimive. Škoda pa je, da prostor, v katerem smo imeli predavanja, ni ustrežal. Tako je prišlo tudi do konflikta med gosti in slušatelji.

Delo politične šole je popestrila tudi mladinska recitatorska skupina iz Strazišča pri Kranju s kulturnim programom, na koncu pa je vse presenetil in navdušil program Iskrašev, tako da so morali svojo točko štirikrat ponoviti.

Mladinske politične šole se je ude-

ležilo tudi 10 mladih Iskrašev. Pet od njih smo povprašali po njihovih vtisih in zapažanjih o tej šoli:

BRANE SMOLIČ — predsednik OO ZSMS skupnih služb: „Od šole sem veliko odnesel. Z nekaterimi temami sem se prvič srečal. Predavanja so bila na kvalitetni ravni, samo škoda, da so potekala v neustreznem prostoru. Menim, da bi se moral udeležiti take ali podobne šole vsaj po eden predstavnik iz vsake TOZD.“

JOŽE TOMAZIN — predsednik komisije za idejnopolično delo pri Konferenci osnovnih organizacij ZSMS v delovni organizaciji Elektromehanika: „Sam sistem predavanj je bil posrečeno izpeljan in je omogočal vsakemu posamezniku aktivno sodelovanje v razpravi. Zato je potrebno, da vsak posameznik vsaj v osnovah dojam celoten družbeni proces. Pravica odločanja ne bo uresničena dokler se neposredni proizvajalci ne bodo aktivno vključevali v samoupravljanje.“

IRENA GRABAR — sekretarka konference mladih delavcev pri Občinski konferenci ZSMS Kranj: „Program šole je bil dobro pripravljen. Ob tem pa moram dodati, da je bil za takšno strukturo slušateljev, kot je bila, pretežak. Predavanja so bila kvalitetna in poučna, pohvaliti moramo tudi recital, ki smo ga poslušali v soboto zvečer. Zanimivo je bilo delo po skupinah, vendar bi predlagala, da se skupine v jeseni povečajo, saj bo na tak način udeležencem politične šole omogočeno še bolj aktivno sodelovanje. Za drugi ciklus predavanj pa bo treba poiskati ustrežnejše prostore.“

ALEKSANDER GÖTZ — predsednik OO ZSMS — SPD: „Organizacija šole je bila dobra, kakor tudi izbor predavateljev. Veliko sem se naučil. Motila pa me je nezainteresiranost nekaterih slušateljev na predavanjih.“

PAVLA KRALJ — tajnica pri Konferenci osnovnih organizacij ZSMS DO Elektromehanika: „Sam program politične šole je bil izredno dober. Izbrani predavatelji so razumljivo predavali posamezne teme, le da so bile nekatere preobširne in zato tudi težje razumljive, še posebno za

Tudi mladi Iskraši iz Elektromehanike so se udeležili mladinske politične šole v Bohinju.

Sklepi 9. seje predsedstva skupščine ZP Iskra

(13. III. 1975)

Predsedstvo ugotavlja, da so vsi sklepi 8. seje predsedstva Skupščine bili realizirani.

Predsedstvo se strinja s predlogom gospodarskega plana ZP ISKRA ter v zvezi z njim sprejme naslednja stališča:

- Poročevalec na zasedanju Skupščine Edi Delopst naj na seji poda poročilo, oz. kratek resume glavnih pokazateljev gospodarskega plana, pri čemer je potrebno posebej poudariti predvsem naslednje problematične postavke:
- vprašanje zaposlovanja
- vprašanje investicij; predlaga se, da bi se v letu 1975 ponovno proučile vse investicije iz vidika obstoječe delovne sile, razpoložljivih sredstev in dolgoročnega razvoja usmeritve ZP ISKRA
- vprašanje izvoza in uvoza
- še posebej je potrebno predvideti predloge za uvedbo notranje Iskri- ne stimulacije izvoza
- poslovodni organ naj izdela predlog ukrepov, ki naj bi jih Skupščina sprejela za izpolnjevanje gospodarskega plana za leto 1975, zlasti v pogledu racionalizacije gospodarjenja, ukrepe varčevanja v proizvodnji in skupni potrošnji.

Predsedstvo vzame na znanje informacijo Bojana Pretnarja o predlogu samoupravnega sporazuma o inventivni dejavnosti.

Osnovna značilnost predloga samoupravnega sporazuma je v tem, da daje materialno vzpodbudo delavcem za množično inventivno dejavnost, v skladu s povečanjem ekonomičnosti in produktivnosti podjetja.

Predlog samoupravnega sporazuma je obravnaval odbor za inovacijsko dejavnost ter ga daje s priporočilom Skupščine ZP v razpravo.

Predsedstvo se strinja s predlogom samoupravnega sporazuma o poslovnem sodelovanju na področju radiodifuzije, telekomunikacij, vzgoje kadrov itd., med:

- Fakulteto za elektrotehniko v Ljubljani
- ISKRO Ljubljana
- GORENJE Velenje
- IMP Ljubljana
- Ljubljanska banka, Ljubljana
- Združeno podjetje za PTT promet Ljubljana
- RTV Ljubljana

S članstvom v združenju ISKRA ne prevzame nikakih drugih finančnih obveznosti kot za sorazmerno kritje deleža režijskih stroškov združenja.

INDUSTRIJA ŠIROKE POTROŠNJE

ZB praznuje 30-letnico osvoboditve

Predsednika Zveze borcev Industrije široke potrošnje smo povprašali, kako poteka delo borcev, odkar so preorganizirani po branžah, oziroma, odkar so se našli skupaj nove TOZD. Predsednik Božo Iglič, ki je obenem sekretar ZK skupnih služb branže, nam je rad ustregel.

„Te dni bodo po posameznih tovarnah naše branže občni zbori organizacij ZB, ki bodo sprejeli akcijske programe za letošnje leto in pripravili sugestije za delovanje celotne organizacije. Aprila pa bomo sprejeli načrt za delo naše organizacije v vsej branži.

Predvsem pa trenutno urejamo formalnosti po prestrukturi Iskre. Zbrati moramo podatke o članih ZB, spiske članov z dvojnimi in enojnimi štetjem, pregled prvoborcev in njihovo socialno in splošno situacijo. Ob tem bomo registrirali in angažirali za delo vse razpoložljive kadre na vseh področjih našega dela. Tako mora čimprej zaživeti odbor za tradicijo NOB in odbor za socialna vprašanja, ki bo reševal problematiko borcev na svojem področju.

Imamo pa že vzpostavljene živahne stike z JLA. Srečujemo se na proslavah Dneva armade, ob Dnevu borca, na predavanjih in različnih družbeno-političnih akcijah. Poleg tega pa imamo Iskraši mnogo poslovnih srečanj, ki pripomorejo k ohranitvi tradicij, ki imajo svoje korenine na Starih žagah pred trideset in več leti.

Predsedstvo daje predlog samoupravnega sporazuma v potrditev Skupščini, ki naj istočasno tudi imenuje pooblaščenega predstavnika, za podpis sporazuma.

Predsedstvo podpira prošnjo Odbora za izgradnjo partizanske magistrale in se strinja s predlogom prispevkov Iskrinih delovnih organizacij.

Predsedstvo priporoča delovnim organizacijam in družbenopolitičnim organizacijam ISKRE, da se aktivno vključijo v izvedbo akcije za zbiranje sredstev za izgradnjo partizanske magistrale.

Predsedstvo se strinja s predlogom področja za inovacije glede koriščenja znanstveno-raziskovalnega sklada ZP ISKRA v letu 1975, z naslednjimi dopolnitvami:

- predlaga se, da se črta tč. 4) predloga
- v zvezi s tč. 5) predloga pa predsedstvo zadoljuje področje za inovacije, da v roku 1 meseca izdela osnutek predloga pravilnika znanstveno-raziskovalnega sklada.

Predlog področja za inovacije je priložen originalu tega zapisnika.

Predsedstvo se strinja s predlogom za imenovanje tov. Boštjana Barboriča, direktorja področja za stike z javnostjo, v Sosvet redakcije TANJUGA SRS.

V zvezi z informativnim poročilom predstavnika ISKRE Petra Kavčiča v izvršilnem odboru Gospodarske zbornice SRS je predsedstvo sprejelo naslednji sklep:

- Način oblikovanja stališč ISKRE do posameznih vprašanj, ki so predmet obravnave na Gospodarski zbornici ali katerikoli drugi družbeni instituciji, je odvisen od obravnavane problematike. Načeloma pa velja, da je koordinacija dela delegatov v Gospodarski zbornici in drugih institucijah v pristojnosti pomočnika generalnega direktorja Vladimira Klavsa. Le-ta je zadolžen, da glede na zahtevano problematiko povabi k sodelovanju ustrezne strokovnjake oz. da konkretni primer posreduje v razpravo ustreznim samoupravnim odnosno poslovodnim organom.

Predsedstvo se strinja s predlogom Zveze borcev ZP ISKRA za dodatno odobritev izrednega dopusta članov ZB in naroča predsedniku ZB Francu Križnarju, da predlog posreduje vsem delovnim organizacijam, s priporočilom predsedstva za enotno ureditev navedenega predloga v vseh delovnih organizacijah.

Letos bo naša organizacija dala s proslavami ob trideseti obletnici zmage nad fašizmom poseben pečat vsemu svojemu delu. Če katera obletnica, potem ta zasluži vse pozornosti. Tako bomo okrog Dneva zmage obiskali borce, spomenike in spominske kraje iz NOB. Socialno šibkejšim borcev pa bomo pripravili nekaj pomoči. Poleg tega bomo do takrat pregledali samoupravne sporazume TOZD, če vsebujejo in urejajo status borcev vsem aktivnim udeležencem NOB, ki so tam zaposleni.

Omeniti moram, vsaj zdaj na koncu, živahno dejavnost športnikov v naši organizaciji. Sicer ne prirejamo ločenih nastopov in treningov, po večini smo namreč vključeni v sindikalnih športnih dejavnostih, vendar je visoko število borcev aktivnih strelcev, balinarjev, igralcev namiznega tenisa, in šahistov.“

KF

DOPISUJTE V ISKRO

NOVI NASLOV UREDNIŠTVA:
Ljubljana, Prešernova c. 27
Telefon: 24 - 905

Proizvajalcem zagotoviti boljši družbeni standard

(Poročilo z občnega zbora sindikalne organizacije Iskre — Elektromehanike)

V Kranju je bil 28. 2. občni zbor sindikalne organizacije Iskre — Elektromehanike, ki ga je slovesno otvoril zbor kranjske Iskre z dvema urbanima pesmima. Predsednik sindikalnega odbora Vinko Šarabon je nato pozdravil goste — predsednika republiškega odbora sindikata delavcev kovinske industrije Mlinariča, predsednika kranjskega občinskega sindikalnega sveta Viktorja Eržena, predsednika sindikalnega odbora ZP Iskra Jožeta Čebelo, predsednika kolektivov „Nikola Tesla“ iz Zagreba in „Fabrike kablova“ iz Svetožareva — ter ostale navzoče.

Izvolitvi organov občnega zbora je sledilo izčrpno poročilo tov. Šarabona o delu sindikalne organizacije Iskre — Elektromehanike v Kranju. Med najbistvenjšimi nalogami, sprejetimi za obdobje do 1. 1975, naj omenimo realizacijo naslednjih: po načelih nove zvezne in republiške ustave ter njenih amandmajev bila izvedena reorganizacija celotnega ZP Iskra in oblast je prešla dejansko v roke delovnih ljudi. Pri tem je imel veliko vlogo sindikat in sicer pri uveljavljanju delegatskega sistema. S tem je bilo omogočeno sodelovanje neposrednih proizvajalcev na vseh področjih gospodarske in politične aktivnosti. Na zveznem in republiškem kongresu sindikatov so bila posredovana tudi stališča članstva sindikalne organizacije Elektromehanike, sklepi omenjenih kongresov pa sprejeti za skupno vodilo pri nadaljnjem delovanju sindikata, pri čemer velja posebej poudariti njihovo uresničevanje v praksi.

Tako je sindikalna organizacija sodelovala pri reševanju materialnega in socialnega položaja svojega članstva na področju delovnih pogojev, varstva pri delu, družbenega standarda, kulture, rekreacije, delitve osebnih dohodkov ter pri reorganizaciji sindikalne organizacije na osnovi sklepov IV. konference Zveze sindikatov Slovenije. Delo sindikalne organizacije je večinoma potekalo v komisijah, zato je čim učinkovitejše delovanje vsake njih pogoja za kvalitetno delovanje tudi v bodoče. Kadrovska komisija je tako obravnavala kadrovska vprašanja — evidentiranje članov kolektiva, ki so delegati v organih ZP Iskra ter v občinskih, republiških in zveznih — pri čemer je sodelovala tudi s kadrovskima komisijama ZK in ZSMS v OZD. V prihodnje bo treba pri kadrovanju dati še večji poudarek kot doslej izbiri zavestnih, sposobnih in aktivnih delegatov iz vrst neposrednih proizvajalcev. Kulturna komisija se je posvetila posredovanju kulturnih dobrin čim širšem krogu delovnih ljudi Elektromehanike, pri čemer je še posebej uspela z organizacijo abonmajskih predstav Prešernovega gledališča v Kranju in ljubljanske opere. Posredovala je tudi 500 vstopnic za Teden slovenske drame v Kranju. Sodelovala je še na srečanju kulturnih delavcev ZP Iskra — 1. 1973 v Lipici in 1. 1974 v Celju, kjer so nastopile razne kulturne skupine in posamezni izvajalci. V jugoslovanskem prostoru so sodelovali s svojimi prispevki pesnik Marjan Štancar — Monos, slikar Boris Lavričin in foto-kinoskekcija. Vsako leto pa se Iskraši srečujejo tudi s Koroškimi Slovenci in sodelujejo z njimi na raznih področjih. Pevski zbor in foto-kinoskekcija uspešno delujeta. Uspela je tudi organizacija I. Iskrinega festivala amaterskega družinskega filma.

Delo socialne komisije je bilo izredno obširno in zahtevno, razdeljeno pa je bilo na naslednja področja:

— reševanje prošelj za pomoč socialno ogroženim članom kolektiva, pomoč socialno ogroženim bolnikom, obiski v bolnišnicah in na domovih, pomoči ob smrti članov kolektiva, organizacija letovanj socialno šibkih in bolnih članov kolektiva, razdeljevanje pomoči za ozimnico ter reševanje nujnih problemov v primerih nezgod. Komisija ima za svoje delovanje sprejeta dokaj natančna pravila in kriterije.

Športna komisija se je ukvarjala z organizacijo udeležbe športnikov Elektromehanike tako v okviru ZP Iskra kot tudi v okviru tekmovanj, ki jih organizira Ob SS Kranj. Velik problem pri njenem delovanju je pomanjkanje gradbenih prostorov. Potrebovali bi tudi profesionalnega delavca, ki bi se ukvarjal izključno z rekreativno in športno dejavnostjo v delovni organizaciji.

Organizacijska komisija je delovala po nalogah sindikata in sindikalne

organizacije. Ta je priredila enodnevni seminar za vse novoizvoljene člane sindikalnega odbora in predsednike osnovnih organizacij sindikata. Z njeno pomočjo so tudi prilagodili delovanje sindikata novi organizaciji OZD. Tako so sedaj v novoustalovljenih TOZD formirane tudi nove osnovne organizacije sindikata in podobori. Komisija pa je spremljala tudi dogajanja in priprave za kongres sindikatov ter pripravljala aktivnost sindikalne organizacije. Pri vseh osnovnih organizacijah sindikata pa je predviden tudi aktiv mladih delavcev. Komisija organizira tudi obdaritve ob novem letu in 8. marcu.

Tov. Šarabon je nato spregovoril še o gospodarskem položaju OZD ter poudaril, da bo treba poskrbeti za dograditev potrebnih proizvodnih objektov, intenzivnejšo proizvodnjo, dobro kvaliteto in pa manjšo rast zaposlovanja.

OZD daje velik poudarek tudi nadaljnjemu izobraževanju že zaposlenih delavcev kot tudi štipendiranju. Poprečni osebni dohodek zaposlenega se je glede na 1. 1973 za 25 %. Kljub temu pa je to še vedno za 7 % pod občinskim in 6,5 % pod republiškim poprečjem. Porast nominalnega osebnega dohodka je večji v strukturi priučenih delavcev in manjši pri kvalificiranih. Realni osebni dohodek pa je pri nizkostrokovnih kadrih — zato nižji kot v preteklem letu.

Na področju varstva pri delu so bili doseženi vidni uspehi. Zmanjšalo se je število poškodb pri delu, zaradi njih izgubljenih delovnih dni, dolžina bolovanja ter teža poškodb, čeprav je bilo v tem času veliko možnosti za večanje števila poškodb pri delu in zdravstvenih okvar zaradi delovnih pogojev vsled številnih novosti, sprememb in notranjih preureditev v OZD. Zasluga za to gre sistematski in kontinuirani skrbi strokovnih delavcev za boljše delovne pogoje zaposlenih kot tudi vključevanje varnostnih zahtev v tehnološko investicijsko dejavnost. Seveda pa so tudi na tem področju še številni nerešeni problemi.

Socialno delo se odvija po letnem programu, rešuje pa tudi tekoče probleme. Zajema tako skupine kot posameznike ter probleme, ki izvirajo iz njihovega delovnega ali družinskega okolja. Socialna služba se je ukvarjala tudi z letovanji in stanovanjsko problematiko zaposlenih. Glede na obstoječe število prosilcev je zadovoljevanje stanovanjskih potreb prepočasno, kar gre predvsem na zakasnele gradnje stanovanj v Kranju in pa vrtočlave rasti njihovih cen. Na področju družbene prehrane je treba prilagoditi potrebam predvsem prostorske zmogljivosti tovarniške restavracije na Savski loki, saj se sedaj poslužuje malice v obstoječih prostorih okrog 6300 delavcev, toplega obroka pa le okrog 3000. Vsem zaposlenim je treba omogočiti, da bodo redno prejeli topli obrok in tople napitke po zmeri cen, saj bodo le tako ohranili zdravje in delovno sposobnost.

Vsebinsko bogata razprava

V razpravi se je prvi priglasil k besedi Klavdij Mulič, ki je poudaril potrebo po postopnem povečevanju nominalnih osebnih dohodkov ter večji disciplini in storilnosti. Konrad Pavli je nato opozoril prisotne na problematiko invalidov — sedanjih in nekdanjih članov kolektiva Elektromehanike. Da bi odstranili njihove probleme, je bil ustanovljen aktiv invalidov. Ta si prizadeva pomagati prizadetim posameznikom kjerkoli je to mogoče, predvsem pa jih vključiti v normalno družbeno-ekonomsko življenje, da se ne bi počutili kakorkoli manjvredne. Zavzel se je tudi za resnično samoupraven način delegiranja v TOZD, boljše izobraževanje in temeljitejšo informiranje delegatov ter vzbujanje interesov pri sklepnem delu za skupno reševanje nastalih problemov. Svetožar Krstič je menil, da bi morali čimprej pristopiti k izdelavi perspektivnega načrta reševanja pereče stanovanjske problematike ter povečati % bruto OD, namenjen za stanovanjsko gradnjo. Predlagal je tudi čimprejšnjo gradnjo novega objekta družbene prehrane. Dotaknil se je tudi problema dotrajane in zastarele gasilske opreme Industrijskega gasilskega društva v OZD ter neustreznega odnosa odgovornih do njegovega poslanstva in aktivnosti. Jože Prelovšek je posvetil svoje izvajanje stanovanjski problematiki in predlagal vrsto korist-

nih postopkov za njeno reševanje. Direktor kadrovskega področja Cvar je nato seznanil prisotne z načrti za pospešeno gradnjo stanovanj in družinskih hiš v bližnji okolici Kranja, pri čemer bo imela individualna gradnja večji pomen kot doslej.

Omejiti pa bo treba tudi zaposlovanje ljudi s področij izven Kranja, da bi tako lažje rešili obstoječe stanovanjske probleme. Problem družbene prehrane bo na Savski loki predvidoma rešen z gradnjo samopostrežne restavracije na dvorišču. Predviden je objekt z vsaj 1000 ležišči. Marjan Zadražnik se je zatem zavzel za to, da bi OZD zaposlila osebo, ki bi skrbela izključno za šport in rekreacijo članov kolektiva. Franc Križman se je zavzel za boljše skrb za ostarele in onemogle člane kolektiva, ki so vse sile vložili v višjo produktivnost, sedaj pa se zanje nihče ne zmeni. Tudi umrlim članom kolektiva smo dolžni izkazati primerno spoštovanje in hvaležnost za minulo delo. Počitniškim praktikan- tom se morajo predpostavljene posvetiti bolj kot doslej. Pri uvozu reprod- materialov pa bi morali predvsem pomisliti na neizkoriščene možnosti na domačih tleh in poiskati skrite rezerve. Simon Đoratevič je poudaril potrebo po resničnem uveljavljanju samoupravnih odnosov na vseh področjih družbenega dela, po odpravljanju forumskega dela ter željo članov kolektiva po čimbolj objektivnem in vsebinskem obveščanju tako onega- tivnih kot tudi pozitivnih pojavov v našem gospodarjenju.

V. d. glavnega direktorja Aleksander Mihev je nato poročal prisotnim o naporih vodilnih delavcev za stabilizacijo v Elektromehaniki ter naštel ukrepe, izvedene v ta namen. V 1. 1975 bo glede na nastali ekonomski položaj v svetu in doma plan manjši od prvotno predvidenega, ki pa ga bo možno realizirati. Vsi prihodnji naporji bodo veljali predvsem čimboljše- mu poslovanju branžne delovne organi- zacije.

Zbor je zatem pozdravil tudi pred- sednik republiškega odbora sindikata delavcev kovinske industrije tov. Mlinarič ter opozoril na bistveneste stvari, ki jih prinašajo ustava in sklepi obeh kongresov. Menil je, da bi že ta občni zbor moral sprejeti tudi zbir programov dela vseh osnovnih organi- zacij sindikata ter opozoril na nekaj področij, ki naj jih upošteva komisija za izdelavo programa.

Prisotne sta pozdravila še pred- sednik občinskega sindikalnega sveta Kranj Viktor Eržen, ki je prisotne opozoril na pomen sindikata po spre- jetju obeh ustav, ter predsednik sin- dikalnega odbora ZP Iskra Jože Če- bela. Slednji je med drugim poudaril, da je nujno sedaj izpeljati branžno reorganizacijo še po vsebinski plati ter združevati sredstva. Delegatski sistem mora biti boljše izveden. Sindikalna organizacija pa naj podpre tudi gradnjo rekreacijskega centra v Pineti, ki bo omogočil letovanje tudi tistim delavcem Iskre, ki jim do sedaj nizki osebni dohodki tega niso dopuščali.

Predstavniki tovarne „Nikola Tesla“ iz Zagreba Igor Štimac je nato po- zdravil navzoče v imenu svojega in kolektiva Fabrike kablova iz Svetožareva ter omenil, da se tudi pri njih ukvarjajo s podobnimi problemi kot je v njih tekla beseda na omenjenem zboru. Zavzel se je tudi za okrepljeno prijateljsko sodelovanje obeh kolekti- vov na raznih področjih.

Predsednik konference ZSMS Elek- tromehanike Janez Žakelj se je zavzel za vključevanje mladih tudi v izvršilne organe sindikata, sekretar sveta ZK Elektromehanike Bojan Klemenčič pa za zavestno uresničevanje ustave in obstoječega programa za ustvarjanje dohodka v OZD.

Jože Kutrašnik iz Lipnice je sprožil vprašanje ustreznosti delitve in porabe sindikalne članarine, s čimer so se strinjali tudi ostali govorniki, Anton Robljek pa je opozoril na potrebo po sodelovanju sindikata s SZDL in kra- jevno skupnostjo. Sledila je razrešnica nadzornemu odboru, predsednik komisije za organizacijsko vprašanje Andrej Cegnar pa je nato prebral pred- log pravil v organiziranosti in delova- nju sindikata Elektromehanike.

V njegov odbor je bilo nato izvo- ljenih 25 članov, za predsednika iz- vršnega odbora Anton Bozovičar iz TOZD SP in za predsednika nadzor- nega odbora Janez Kristan iz TOZD KOP. V nadaljevanju je občni zbor verificiral še člane konference, ki so bili že izvoljeni na občnih zborih osnovnih organizacij sindikata.

V. B. R.

Še enkrat: Ne, tako pa ne!

S tem svojim prispevkom želim dopolniti pisca članka pod zgornjim naslovom Lada Drobeža, ki je v 7. številki „Iskre“ z dokajšnjo ostrino opozarjal na separatistične težnje nekaterih delavcev v nabavnih službah po naših TOZD. Omenjeni članek, po mojem prepričanju, samo delno in enostransko prikazuje problematiko nabavne dejavnosti v Iskri, gledano samo s centra, vidi samo „direkcijo 6“ in njeno gledanje, nas nabavnike, pa več, ali manj krca po nosu, da smo separatisti, kar pa, seveda, ni res!

Povsem pravilno je načelno stališče, da moramo vse tiste materiale, ki so skupni večini TOZD nabavljati skupaj, prek IC. Tako imamo tudi zapisano v našem samoupravnem sporazumu! Vendar pa mora potem ta obveznost veljati za oba udeleženca v tem nabavnem procesu: za branž in za dogovorjenih rokov in po dogovorjenih cenah.

Prav to pa ni vedno primer. Dogodi se, da med letom v branži ne dobimo pogodbenih količin in se moramo nabavniki še kako truditi in potruditi, da dobimo manjkajoče količine materialov, da nam ne bi proizvodnja stala (nabavnik v IC zastoji v proizvodnji pač v ničemer ne prizadenejo), potem pa na konec leta, kot strela z jasnega, prispe celotna manjkajoča količina!

To pa povzroči nove probleme spet samo nam v branži: kam uskladiščiti tolikšne količine in kako plačati blago, ki je prispelo „izven“ plana, oz. v povsem napačnem terminu. To je resničen primer in nam je material ležal več mesecev, da smo ga porabili, ležal pa nam je tudi denar, ki smo ga zmrznili v zalogah; ne da bi bili mi krivi smo plačali ceho za drugega.

Pozdravljam zato načela, ki smo jih s samoupravnim sporazumom ZP Iskra sprejeli in podpisali, ki uzakonjajo določene norme medsebojnih odnosov med branžnimi delovnimi organizacijami in IC in zahtevajo sklenje medsebojnih dogovorov in pogodb zaradi urejanja medsebojnih odnosov branža – IC.

Prepričan sem, da so tako Drobežev članek, kot tudi, da bodo ta moj prispevek prebrali mnogi moji kolegi v komercialah in nabavnih službah po Iskri in, da imajo podobne probleme in težave, kot jaz, oz. naša nabava pa nikakršnih „separatističnih“ teženj. Menim, da je nujno treba povsod uresničiti določila čl. 32 in 33 našega sporazuma.

M. P.

Opomba uredništva:

Čistopis samoupravnega sporazuma je naše glasilo objavilo v svoji 5. letoš-

nji številki 15. 2. 1975, vendar pa zaradi osvežitve spomina objavljamo celotni tekst obeh členov, ki jih v svojem prispevku navaja Miloš Polimac.

čl. 32

Podpisnice so sporazumne, da Iskra Commerce izvaja in razvija za vse podpisnice tiste skupne tržne funkcije, ki so bistvenega pomena za zagotovitev učinkovitega in enotnega nastopa združenega podjetja na domačem in tujem tržišču in v katerih razvoj zato temeljne organizacije združenega dela trajno vlagajo materialna sredstva.

Podpisnice v celoti poverijo Iskra Commerce naslednje tržne funkcije:

- zunanjetrgovinsko dejavnost,
- organiziranje Iskrine servisne mreže in mreže industrijskih prodajal,

– predstavniško, zastopniško in akvizicijsko dejavnost na domačem trgu,

– organiziranje raziskave tržišč in izvajanje raziskav skupnega pomena,

– izvajanje institucionalne propagande,

– razvoj Iskrinega stila industrijskega oblikovanja.

Ob sklepanju sporazumov o opravljanju tržnih funkcij, ali dolgoročnih pogodb o medsebojnih razmerjih med posameznimi podpisnicami in Iskra Commerce se podpisnice odločijo, ali bodo in v kakšnem obsegu opravljale ostale tržne funkcije samostojno.

V interesu vseh podpisnic je, da nastopa združeno podjetje na domačem in tujem tržišču z enotno poslovno politiko, zato se podpisnice obvezujejo, da se bodo ravnale po skupno sprejetih načelih v pogledu izvajanja poslovne politike.

čl. 33

Zaradi zagotovitve trajne in enotne prisotnosti združenega podjetja na tržiščih se delavci v delovnih skupnostih združenega podjetja in Iskra Commerce dogovorijo, da bodo medsebojna razmerja urejali s sporazumi, ali dolgoročnimi pogodbami in trajno vlagali potrebna sredstva za vzdrževanje in širjenje enotne trgovske mreže združenega podjetja, doma kot v tujini.

Medsebojna razmerja med podpisnicami in Iskra Commerce urejajo sporazumi, ali dolgoročne pogodbe, ki morajo upoštevati načela, ki trajno urejajo medsebojno ekonomsko in poslovno povezanost.

Ta načela so zlasti:

- skupno določanje prodajne cene, v katero so vključeni vsi stroški (material, sredstva, razvoj, proizvodnja, prodaja),
- merila za delitev skupno ustvarjenega dohodka po načelu vloženega dela in sredstev ter merila za vlaganje

v razširjeno reprodukcijo (v razvoj, proizvodnjo in prodajo),

– merila za delitev poslovnega rizika,

– medsebojne obveznosti za količine, kvaliteto izdelkov in storitev ter izpolnjevanje rokov,

– določila za vlaganje sredstev v razvoj, proizvodnjo in prodajo,

– medsebojne obveznosti glede naročanja izdelkov in storitev ter kratkoročnega in srednjeročnega planiranja,

– merila za medsebojno stimulacijo za doseganje čimboljših poslovnih rezultatov.

Miloš Polimac je s svojim prispevkom pokazal tudi na „drugo plat medalje“ in pokazal tudi na probleme, ki so še v veliko večjem obsegu napočeni v samih tovarnah in delovnih organizacijah, zato se je uredništvo odločilo, da tej problematiki v naslednjem obdobju posveti večjo pozornost, kot smo jo do zdaj.

Z vključevanjem kriterija zanesljivosti v projekte proizvodov lahko prihranimo zelo veliko – vzdrževalnih stroškov, obenem pa močno zmanjšamo izgube zaradi reklamacij, ki so v skrajnem primeru povezane z izgubo tržišča. To velja tako za profesionalne proizvajalce kot za proizvajalce splošne porabe, ki postajajo iz dneva v dan bolj komplicirani. Vzpostavitvi zaostrojitvi zahtev uporabnikov po zanesljivosti naprav in sistemov se zaostrojuje tudi zahteve po zanesljivosti sestavnih delov, ki se vanje vgrajujejo.

Danes je skrb za zanesljivost proizvodov neogibna za vsakega proizvajalca, ki želi ekonomično in perspektivno poslovati. Velika podjetja v svetu imajo že široko organizirane posebne službe, ki se ukvarjajo z zagotavljanjem zanesljivosti proizvodov v vseh fazah njih nastanka in delovanja, od planiranja do zaključka življenjske dobe. Pri nas se žal tem problemom posveča še premalo pozornosti.

V ZP ISKRA je bil v okviru Sektorja za meritve in kvaliteto na Zavodu za avtomatizacijo leta 1969 ustanovljen laboratorij za zanesljivost s tremi sodelavci. Danes šteje laboratorij 7 sodelavcev, od tega 4 z visokošolsko izobrazbo. To število je glede na proizvodni program in velikost ZP ISKRA zelo skromno.

Ker proizvaja ZP ISKRA tako sestavne dele kot naprave, poteka delo laboratorija na dveh osnovnih področjih: na zanesljivosti sestavnih delov in zanesljivosti naprav.

V okviru raziskav zanesljivosti sestavnih delov so bistvene naloge določanje karakteristik zanesljivosti na osnovi laboratorijskih preskusov, vzdrževanje banke podatkov o zanesljivosti, študij odvisnosti karakteristik zanesljivosti sestavnih delov od pogojev njih obremenjevanja v napravah ter delovanja samih naprav, določanje učinkovitosti različnih izločilnih preskusov, analiza vzrokov odpovedi in napotki za korektivne akcije proizvajalcem.

Ekonomično in zanesljivo izvajanje preskusov, s katerimi določamo kvantitativne karakteristike zanesljivosti, je možno le, če postopke merjenja, registriranja in računske obdelave avtomatiziramo. V laboratoriju za zanesljivost je bil projektiran in sestavljen sistem za avtomatsko zasledovanje parametrov zanesljivosti uporov. Komercialno dosegljive enote sistema je nabavil Obrat Sentjerne Tovarne elementov. S sistemom je bil izveden modelni preskus zanesljivosti ogljikovih plastnih uporov proizvodnje ISKRA na različnih vzorcih pri različnih obremenilnih pogojih, analiza rezultatov in izpeljava mikroskopskega modela degradacije upornosti. Rezultati služijo tako proizvajalcu kot uporabniku, ki potrebuje vrednosti parametrov zanesljivosti pri njih specifičnih pogojih uporabe. Sistem bo prenesen v Obrat Sentjerne, kjer se bodo izvajali nadaljnji preskusi zanesljivosti. Planiranje eksperimentov in analiza rezultatov bo še v naprej izvajal laboratorij za zanesljivost. Poleg tega je bil v laboratoriju projektiran in izdelan (z lastnimi instrumenti) tudi avtomatski sistem za preskušanje zanesljivosti relejev, planiran pa sta še projekt in izvedba avtomatskega sistema za preskušanje zanesljivosti kondenzatorjev. To so prvi avtomatski sistemi za zasledovanje parametrov zanesljivosti pasivnih komponent v SFRJ.

V dograjenem stanovanjskem bloku bodo polovico stanovanj zasedli delavci Emo Celje.

Delo laboratorija za zanesljivost

V okviru študija izločilnih preskusov je bila v laboratoriju za zanesljivost obdelana učinkovitost izločanja potencialno nezanesljivih primerkov ogljikovih plastnih uporov proizvodnje ISKRA s pomočjo meritev njih šuma in nelinearnosti.

Laboratorij vzdržuje banko podatkov o zanesljivosti elektronskih in elektromehanskih komponent različnih proizvajalcev, ki jih izdaja švedska institucija FTL, ter sistematično obdeluje odvisnost karakteristike zanesljivosti posameznih vrst komponent od pogojev obremenjevanja na osnovi vseh dostopnih virov.

Pri študiju zanesljivosti naprav sta najpomembnejši dejavnosti vključevanje kriterijev zanesljivosti v razvoj (ki obsega proračune zanesljivosti na osnovi poznavanja kriterijev za odpovedi, zanesljivosti sestavnih delov in vezalnih shem) ter zasledovanje zanesljivosti naprav v eksploataciji. Skupina laboratorija za zanesljivost dela na razvoju metod izračunavanja zanesljivosti naprav in sistemov, metod zasledovanja odpovedi v eksploataciji ter projektiranja rezervnih delov. Sodelovala je pri konkretnih proračunih zanesljivosti naprave „ISKRA FM 400“, v letošnjem letu pa je planirano sodelovanje pri izračunavanju zanesljivosti telefonske centrale METACONTA ter določenih vojaških naprav proizvodnje ISKRA.

Laboratorij za zanesljivost sodeluje tudi pri strokovnem izobraževanju na

področju zanesljivosti: izdaja interni priročnik ZP ISKRA za zanesljivost in kvaliteto, prireja seminarje o zanesljivosti za razvijalce v ZP ISKRA ter nudi možnost diplomskih in magistrskih del. (V letošnjem letu bo predvidoma zaključeno eno diplomsko in eno magistrsko delo). Član laboratorija je tudi sodeloval pri pripravi gradiva za tečaje o zanesljivosti, ki so predvideni v sklopu izobraževalnega programa visoke šole za organizacijo dela v Kranju.

Ker so bila sredstva ZP ISKRA za delo na zanesljivosti po sprejetih letnih programih pičlo odmerjena, dejavnost pa je širšega gospodarskega pomena, so skušali sodelavci laboratorija angažirati tudi družbene sklade. V letu 1972 je uspelo med projekte, ki jih sofinancira Raziskovalna skupnost Slovenije, uvrstiti nov projekt „Zanesljivost, kvaliteta“, v okviru katerega je sofinancirana petletna naloga iz dejavnosti laboratorija.

O rezultatih svojega dela so sodelavci laboratorija za zanesljivost poročali v 9 člankih v Tehniških poročilih industrije ISKRA v Elektrotehniškem vestniku, v treh publikacijah v drugi strokovni periodiki ter v 11 referatih na strokovnih prireditvah doma in v tujini. V letu 1973 in 1974 so prejeli interno nagrado ZZA za najboljše razvojno raziskovalne dosežke.

dr. Alenka Hudoklin

Likovniki Iskre se organizirajo

Poročali smo že o prvem zborovanju Iskrinih likovnikov, katerega se je udeležilo več kot 20 ljubiteljev likovne umetnosti iz Ljubljane, Kranja, Preddvora, Horjula, Reteč, Sežane, Šentjerneja in Višnje gore. Sproščena in tovariška razprava je ponovno opozorila, da si mnogi v Iskri želijo ustanovitev likovnega društva, ki bo delovalo v okviru združenega podjetja.

Začasni upravni odbor v sestavi Ivo Razboršek, Stefan Horvat in Milica Rajačič je dobil nalogo, da pripravi osnutek statuta društva in predlog okvirnega programa dela.

Osnutek statuta so že pripravili, mi pa iz njega povzemamo nekaj pomembnejših določil.

Društvo deluje v okviru združenega podjetja Iskra, njegov sedež pa je v Ljubljani. V okviru svoje dejavnosti razvija likovno – kulturno ustvarjalnost, deluje v okviru Zveze kulturno prosvetnih organizacij, občine in Slovenije, sodeluje s sorodnimi organizacijami ter s kulturnimi in prosvetnimi ustanovami.

Član društva lahko postane vsakdo iz ZP Iskra, hkrati pa tudi ožji sorodniki delavcev Iskre.

OBVESTILO

Obveščamo vse bralce, dopisnike in zunanje sodelavce, da se je uredništvo „Iskre“ preselilo na naslednji naslov: LJUBLJANA, Prešernova c. 27.

Naša nova tel. št.: 24-905. Prosimo vse, da nam odslej vse dopise in prispevke za časopis pošiljate na novi naslov, oz. vsa telefonična obvestila na novo telefonsko številko.

Organi društva so občni zbor, upravni odbor in nadzorni odbor. Občni zbor je najvišje telo društva in opravlja svoje dolžnosti in pravice na podlagi in v mejah določenih statuta. Občni zbor sestavljajo vsi člani društva.

Društvo ima tudi svojega predsednika, ki ga izvoli odbor društva ali pa občni zbor.

Po osnutku statuta se bo društvo financiralo iz dotacije, članarine rednih in podpornih članov društva ter med drugim od dohodkov od prireditev in drugih dohodkov.

Kot že rečeno, so pripravili okvirni program dela za letoš. Ljubitelji likovne umetnosti obveščamo, da lahko ta okvirni program dela dobijo pri Ivu Razboršku; ki je zaposlen pri Iskra Commerce v službi za raziskavo tržišča, Trdinova 3, Ljubljana.

Pri njem boste lahko hkrati dobili tudi osnutek statuta.

Likovno društvo ZP Iskra bo v okviru svojih možnosti pomagalo pri razvoju in izpopolnjevanju naših likovnikov, iskanju skritih talentov ter s pomočjo predavanj in obiskov galerij približalo umetnost našemu delovnemu človeku.

Prepričani smo, da so v našem velikem kolektivu še tovarišice in tovariši, ki se v prostem času udeležujejo na likovnem področju – zakaj ne bi organizirano sodelovali. Zavedamo se tudi, da vsak nima veselja in talenta za risanje ali kiparjenje, rad pa ima umetnost, rad gleda likovna dela in posluša predavanja o umetnosti, zato vabimo tudi takšne v likovno društvo.

lad

Delo v laboratoriju za zanesljivost.

Avtomatski sistem za preizkušanje zanesljivosti uporov.

Stojnica Iskre na balkonu 15. hale na velesejmu v Leipzigu.

Velika udeležba naše industrije na velesejmu v Leipzigu

V nemški demokratični republiki v Lipskem so 16. marca zaprli enotendenski tradicionalni spomladanski velesejem, ki je potekal pod geslom: „za odprto trgovino s svetom in tehnični napredek“. Letošnji je bil jubilejni – 30. po vrsti, odkar so ga po zadnji vojski spet obnovili in mu postopno pridobili takšen mednarodni ugled in veljavo, ki je še nikdar prej ni imel. Zasluga za nagel razvoj nesporno pritiče organizatorjem, ki so znali v minulih letih pridobiti razstavljalce tako s kapitalističnega, kot socialističnega sveta in s tem vzpostaviti nekaj poslovnih mostov med zahodom in vzhodom.

Velika težnja za pridobivanje novih tržišč je zato vzrok, da se vsakoletnega sejemskega nastopa udeleži veliko razstavljalcev z vsega sveta. Letos jih je bilo približno 9.000 iz 60 držav. Iz Nemške demokratične republike jih je sodelovalo približno 4.000, iz Jugoslavije 107.

Primerno tej silni množici razstavljalcev je bil obsežen tudi razstaveni prostor. Na 35.00 m² je bilo razstavljenih toliko eksponatov, da jih praktično ni bilo mogoče prešteti, razdeljeni pa so bili v 21 čisto tehniških panog in 18 specializiranih panog

Nove oblike dela

Nedavno smo obiskali Tovarno gospodinjskih aparatov v Retečah pri Škofji Loki. Naš sobesednik je bil to pot MARCEL KOPROL, dipl. ing. chem., vodja proizvodnega sektorja in sekretar osnovne organizacije ZKS v tovarni. Zaposlili smo ga, naj nam pove, kako so komunisti v omenjeni TOZD izpolnjevali svoje naloge v preteklem letu.

„Lani smo imeli veliko nalog v zvezi z integracijami – najprej smo usmerili svojo aktivnost v sporazum o združevanju dela in sredstev Iskre in Gorenja. Tako smo v začetku organizirali informiranje samega političnega aktivna v tovarni, nato pa še javno razpravo na zborih delavcev, ki so tudi potrdili sprejeto usmeritev. Takoj zatem smo prešli na priprave za branžno reorganizacijo v okviru ZP Iskra, kjer je bilo potrebno precej dogovarjanja in usklajevanja mnenj. Kljub zaprekan nam je uspelo podpisati sporazum do dogovorjenega roka.“

„In na katerem področju delujete sedaj?“

„Problemi nastopajo sedaj predvsem v zvezi z realizacijo podpisanih sporazumov, z organizacijo skupnih služb branže, s programiranjem razvoja posameznih TOZD v branži ter delnim prekrivanjem proizvodnih programov v okviru sestavljene organizacije Združenega dela (SOZD) Elektrotehniške industrije Ljubljana. Omembe vreden je po mojem mnenju tudi trenutni problem financiranja obratnih sredstev v TOZD in branži. Menimo, da se bomo morali ravno na omenjenem področju še bolj angažirati kot dosedaj.“

„Kaj pa idejno-politično izobraževanje?“

„V tem pogledu smo tesno povezani z Občinskim komitejem ZKS v Škofji Loki, ki tudi za člane naše osnovne organizacije pripravlja predavanja in idejno-politično usposabljanje. Pripravljamo tudi sprejem novih članov OO iz vrst neposrednih proizvajalcev.“

„In kako ste se angažirali na po-

Marcel Koprol – sekretar ZK tovarne v Retečah.

dročju uresničevanja delegatskega sistema?“

„Na tem področju izredno intenzivno delamo, v TOZD obširno razpravljamo o predlogih SIS in stališča našega kolektiva preko svojih delegatov posredujemo v omenjene skupnosti.“

„Kako informirate delegate?“

„Sklicemo vse naše delegate v okviru TOZD in z njimi razpravljamo o problematiki celotne občine Škofja Loka. Delegati pri tem posredujejo tudi mišljenja svojih delovnih sredin ter skupna stališča prenašajo v SIS na občinski ravni. To področje še ni povsem zaživelo, ta način je še docela nov. Vendar pa kaže, da bo ta sistem najprikladnejši. Naša organizacija pa se intenzivno ukvarja tudi z varčevalnimi ukrepi ter iskanjem notranjih rezerv preko novih in izboljšanih metod dela (WORK FACTOR sistem, GEORGA sistem planiranja, integralni sistem kontrole kvalitete in organizacije pretoka materiala skozi vso proizvodnjo. Izpopolnjujemo pa tudi tovarniško tehnološko disciplino.“ V. B. R.

Jugoslaviapublic svoj poslovno informativni center.

Kot vsako leto, je bila tudi letos v ospredju Iskra, saj veljajo naši sejemske nastopi v kreativnem in oblikovnem smislu kot vzor sodobnega in najbolj urejenega sejemskega koncepta. Načrt so zasnovali in uresničili sodelavci naše sejemske službe iz IC – marketinga. To je bila diagonalno postavljena stojnica glede na sejmski pravokotni prostor. Na 180 m² razstavnega prostora so naši sodelavci razvrstili razmeroma skromno število eksponatov, ki so zastopali panoge avtoelektrike, elektronskih elementov in instrumentov, avtomatske telefonije, relejne in stikalne tehnike in tudi dele elektronske centrale Metaconta, katero že ponujamo tudi v tujini.

Edina pomanjkljivost so bili morda slabi napisi pod posameznimi eksponati. Služba namreč nima izvedenca, ki bi znal po sodobnih tehniških in propagandnih načelih sestaviti ustrezne tekste, seveda v različnih jezikih, konkretno v tem primeru v nemščini.

Vseskozi so bili na sejmu navzoči naši izvedenci, ki so dajali podrobne podatke o posameznih izdelkih in njihovih karakteristikah ter delili perspektivni material. Povedali so, da je bil obisk na naši stojnici izreden in izdelki deležni velikega zanimanja.

V komercialnem delu sejemskega prostora niso sklepali zaključkov, kot je to na splošno pri vseh velikih razstavljalcih, pač pa bodo na novo vzpostavljeni stiki temelj za obdelavo novih zunanjetrgovinskih poslov, kar je bil tudi osnovni namen razstave v Lipskem. V tem smislu je naš sejmski nastop popolnoma uspel in nas tudi dostojno predstavil na tem pomembnem mednarodnem tržišču.

Marjan Kralj

Metulji se rojevajo v sobi

Jože Brodar je zaposlen v tehnološkem področju „Iskre – Elektromehanike“ kot analitik. Udeležuje se tudi v družbenopolitičnem življenju. Star je 27 let in se od svojih vrstnikov razlikuje le v tem, da je njegov „konjiček“ dokaj ne-navađen: silno rad namreč zbira metulje, hrošče in minerale. Je pa tudi navdušen in znan jamar, saj prav iz jam izhaja dobršen del njegove zbirke. Vprašal sem ga, kako to, da si je izbral tak hobby.

„Že od otroških let imam rad naravo in živali. Pri petnajstih letih sem se pa začel aktivno ukvarjati z jamarstvom. Med jamarji sem spoznal raziskovalce jamske favne. Prav ti raziskovalci so me navdušili za zbiranje jamskega živalskega sveta in mi pomagali pri določevanju hroščev s strokovno literaturo in svojim znanjem.“

„Veliko ljudi se ukvarja z zbirateljstvom. Nekateri zbirajo star denar, znamke, ure, značke... Za moje pojme pa je zbiranje hroščev precej nenavadno. Kako si se ga lotil?“

„Prvi korak v jamo in do hrošča sem napravil v jami Mačkovca na Planinskem polju. Opazil sem, da po stenah rova teče žival, podobna mravlji. Samo da je ta „mravlja“ imela zadek desetkrat večji od glave. Vprašal sem starejše jamarje, katera žival je to. Povedali so mi, da je to jamski hrošč, endem slovenskega Krasa. Ker ga pri svetlobi acetilenke nisem dobro videl, sem ga dal v stekleničko in ga vzel s seboj, da si ga bolj podrobno ogledam doma. In tako sem začel z zbiranjem hroščev. Zbiranje je zelo težavno in morda je prav zaradi tega zanimivo. Treba se je spustiti v jamo ali brezno, nastaviti vabe in jih šele čez tri tedne pobrati.“

„Kakšen je pa ulov?“

„Dober ali pa tudi ne, odvisno od lovske sreče. Vaba je smrdljivo meso v kozarcu. Hrošča privabi, da pade vanj. Seveda pa ni odvisen samo od sreče temveč tudi od spomina. Zaprta mora biti, v kateri jami si nastaviš pasti in kje, v katerem rovu, za katero skalo. Z zunanjimi hrošči je nekoliko lažje.“

„Ali je spuščanje v jamo samo posledica strasti za zbiranje hroščev?“

„Ne zanima me samo zbiranje hroščev, temveč raziskovanje jam na splošno. V jami odkrivam lepote in stvari, ki jih lahko doživim in vidim samo tam. To odkrivanje pa zahteva veliko truda in napora, prav tako kakor pri alpinizmu, ki si prizadeva osvojiti vrh. Jamar pa se spušča, pleza v notranjost, v neznan, odkriva svet kapnikov in podzemskih jezer. Hkrati pa se utrjuje med jamarji tudi tovarstvo, saj je jamarstvo zaradi nevarnosti kolektivna dejavnost.“

„V katerih jamah si že bil?“

„Prekrižaril sem že veliko jam v Sloveniji. Bil sem tudi član slovenske jamske odprave v Afriko, v pogorje Atlas. Prav tako sem bil med trojico, ki je zastopala jugoslovanske jamarje

Počitniška skupnost Iskra že pripravlja teren

V torek, 18. marca, je imel svet počitniške skupnosti sejo, na kateri je pregledal obračun lanskega leta in sprejel načrt za letošnje dopustniško sezono.

Letni obračun za sezono 1974 je pokazal, da je Počitniška skupnost dobro gospodarila. Tako so na Dugem otoku povečali kapacitete, uredili najnujnejša vzdrževalna dela in izboljšali kuhinjo in predvsem so goste – Iskraše – dobro postregli. Obračun kaže, da so z malimi sredstvi, ki jih ima uprava Počitniške skupnosti, dobro gospodarili. Isto so ugotovili za Poreč in Trento.

Počitniška skupnost pa stoji že daleč pred sezono pred kupom nalog. Predvsem je treba dobiti dobre sezone kadre. Upravnike, kuharice, natakarje in sobarice. To pa ni lahak posel, saj je kandidatov, zlasti kvalificiranih, zelo malo, ker je delo sezonsko – za

določen čas. Poleg tega je večina personala v sezoni ves dan v službi, prav tako ob sobotah in nedeljah. Za take pogoje dela pa je težko dobiti delavce.

Drug problem pa so premajhne kapacitete v naših domovih. Saj ima Dugi otok 24 šotorov s 63 ležišči, Poreč 16 sob s 47 ležišči in Trenta 5 sob s 20 ležišči. Iskrašev je blizu 20.000, na dopuste pa gredo z družinami. Malo je to, daleč premalo. Kaj storiti? Počitniška skupnost predlaga, da bi posamezne TOZD Iskre kupile lastne šotore in jih postavile na Dugem otoku. Taki šotori, kakršni že stojijo, so zelo praktični za srednji Jadran, saj je to praktična lesena hiša. (Nadaljevanje na 7. strani)

POČITNIŠKA SKUPNOST ISKRA
Prešernova 27, LJUBLJANA, tel.: 24-905

bo v letu 1975 sezonsko zaposlila več oseb v svojih počitniških domovih: DUGI OTOK – POREČ – TRENTA. Vsa delovna mesta so razpisana za začasno zaposlitev. Delo bo trajalo 2–4 mesece.

Delovna mesta	Pogoji
upravniki 3	spodobnost z večletno prakso
kuharice 2	samostojna, za 100 in več obrokov
pom. kuharice 6	—
servirke 5	praksa, po možnosti z znanjem tujega jezika
točajke 4	praksa
sobarice 2	praksa
nabaviljač 2	praksa
peka na žaru 2	večletna praksa
oskrbnik 1	KV strojnik ali elektricar.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Pismene prijave sprejema: Počitniška skupnost Iskra, Ljubljana, Prešernova c. 27.

prejke. To so metulji velikosti 10 cm. Jajca sem dobil iz tujine.“

„Upam, da ne plačuješ nobenega davka za neupravičeno bogatenje s pridelovanjem kitajske svile. Kako pa jih pravzaprav gojiš?“

„Poznati je treba rastline, s katerimi se hranijo gosenice, hkrati pa poznati tudi ugodne klimatske pogoje za njihov razvoj. Saj nekatere vrste živijo v tropskih krajih.“

„In kako gleda na tvojo zbiratelj-sko strast tvoja družina?“

„Za moje hobije imajo k sreči vsi dovolj razumevanja in mi pri tem tudi pomagajo. Žena gre večkrat z menoj v jame, čeprav je to pravzaprav moški šport. Pri zbiranju hroščev in metuljev mi pomaga tudi 4-letna hčerka. Večkrat mi prinese kakšnega hrošča ali gosenco, ki jo ujame na vrtu. Večkrat tudi gremo na družinski izlet tja, kjer lahko dopolnim svojo zbirko, torej v naravo.“

„Kaj ti pomenijo ti konjički, če bi jih sploh lahko tako imenoval, in kakšno mesto zavzemajo v tvojem življenju?“

„Ti konjički mi pomenijo veliko, saj jim posvečam večino svojega prostega časa. Spoznavam naravo in njene zakone, kar me hkrati sili k strokovnemu izobraževanju v tej smeri. Gibanje v naravi pa je v današnjem tempu življenja skoraj nuja. Eno velikih današnjih protislovij je tudi osvajanje drugih planetov, ko še niti Zemlje in življenja na njej dobro ne poznamo.“

Ogledoval sem si njegovo zbirko hroščev, metuljev, fosilov in kamenin. Najbolj mi je ugajal kapnik, ki ga je narava izoblikovala v človeško podobo. Zamikalo me je, da bi tudi jaz imel tako zbirko kot jo ima Jože, čeprav vem, da je ne bom nikdar imel. Toda vseeno sem sklenil, da grem ob prvi priložnosti v jamo. Če ne prej, pa takrat, ko bomo skupaj snemali film!

Silvo Sladič

Jože Brodar svoji hčerkici razkazuje eksotičnega metulja. Foto: S. S.

Označevanje izdelkov in skupnih dokumentov

Tipske oznake izdelkov

Ob združitvi v ZP ISKRA oz. ob kasnejših pripojitvah so tovarne obdržale svoje sisteme tipskih oznak izdelkov, ki se med seboj močno prepletajo. Često so pa tipske oznake povsem enako zgrajene, pri tem pa označujejo različne izdelke, npr. oznaka PR 15 pomeni v eni organizaciji pomožni rele, v drugi organizaciji pa preklopnik.

Zato smo razvili v okviru kompleksne tehnične dokumentacije nov sistem tipskih oznak za izdelke, proizvedene v ZP ISKRA. Osnovna razdelitev tega sistema ne temelji na proizvodnih panogah in vejah, temveč na skupinah izdelkov, ki se pojavljajo v posameznih proizvodnih organizacijah.

Kadar nastopa v skupini izdelkov majhno število izpeljank z enakovrednimi značilnostmi, npr. pri zaganjalnikih, usmernikih, itd., tedaj ima vsaka izpeljanka svojo oznako. Izjema so tu le variante izpeljank zaradi barve, embalaže, jezika napisnih tablic in podobnega, ki imajo isto tipsko oznako, pač pa različne identifikacijske številke.

Pri skupinah izdelkov z velikim številom izpeljank, zlasti pri elementih, npr. pri uporih, kondenzatorjih, relejih, itd., pa vsak izdelek nima svoje tipske oznake, ampak ima v tem primeru svojo oznako le podskupina izdelkov, izpeljanke v posamezni podskupini pa popolnoma določa le njihova identifikacijska številka.

Nova tipska oznaka služi za lažje medsebojno sporazumevanje predvsem med prodajo in kupci oziroma med proizvodnjo in prodajo ter nadomešča dosedanje neenotno grajeno tipsko oznako.

Oznaka izdelka obsega 7 mest, pri čemer nastopajo na prvih treh mestih vedno le črke, na zadnjih štirih pa številke. Posamezna mesta v oznaki določajo:

črkovni del	X	XX	XXXX
	center za določevanje oznak		
	skupino izdelkov		
številčni del			
	podskupine izdelkov v skupini		
	oz. zaporedno število izpeljanke		

Ker morajo biti tipske oznake izdelkov enotne za celotno ZP ISKRA in se ne smejo med seboj prekrivati, predpisujemo na centralnem mestu, t.j. v službi za oštevilčenje ZP ISKRA, oz. iz IS-standardom črke, ki označujejo center za določevanje oznak.

Kadar prva črka v oznaki izdelkov pripada dvema ali več organizacijam, si območje črk na drugem mestu le-te razdelijo sporazumno ob posredovanju službe za oštevilčenje ZP ISKRA.

Glede na novo branžno organiza-

cijo ZP ISKRA si je treba po možnosti prizadevati za tem, da bi prva črka pomenila branžo, druga pa TOZD v tej branži.

Oznake za skupine in podskupine izdelkov določa vsak center za določevanje oznak povsem samostojno po vidikih, ki mu za njegovo področje proizvodnje najbolj ustrezajo.

Obravnavani sistem označevanja izdelkov je predviden predvsem za označevanje novih izdelkov in za novo označevanje tistih izdelkov, pri katerih je dosedanja tipna oznaka neprimerna zaradi svoje dolžine, sestave, itd. in jo proizvajalec zato želi spremeniti.

OZNAČEVANJE SKUPNIH DOKUMENTOV

V novi sistem označevanja se zelo lepo vključuje tudi sistem označevanja skupnih dokumentov, veljavnih v vseh organizacijah ZP ISKRA, na primer:

IS = ISKRA – standardi
IK = ISKRA – katalog (npr. orodja, pomožnega materiala, itd.)
IO = ISKRA – organizacijski predpisi
IT = ISKRA – tehnološke mape
IQ = ISKRA – priročnik za kvaliteto

Od naštetih dokumentov se že več let uporabljata črkovni oznaki IS za standarde in IK za katalog orodja, za ostale dokumente je pa tako sistematično označevanje šele treba uvesti.

Vsako vrsto naštetih skupin dokumentov razdelimo s tretjo črko na 25 skupin, vsako skupino na 99 podskupin, v okviru vsake podskupine pa imamo možnost oštevilčiti 99 dokumentov z zaporednimi številkami.

Oznaka skupnega dokumenta je sestavljena takole:

	X	XX	XXXX
črkovni del	center za določevanje oznak		
	skupino izdelkov		
številčni del			
	podskupine izdelkov v skupini		
	oz. zaporedno število izpeljanke		

ZP ISKRA	I
vrsta dokumenta	X
skupina dokumentov	X
podskupina dokumentov	XX
zaporedna številka dokumenta	XX

Z uvedbo novih oznak izdelkov in skupnih dokumentov pa odpadejo vse dosedanje nevednosti, ki jih povzročajo stari sistemi, zato predlagamo, da opisani novi sistem označevanja čim prej uvedemo v celotno poslovanje ZP ISKRA.

Š.F.

Dva upokojenca

V TOZD TELA je te dni odšla v zasluženi pokoj Lidija Pirnaver, ki je skoraj 26 let delala v navijalnici. Od skromne, marljive in predane sodelavke, ki izvira še iz prvega obdobja tovarne, so se sodelavke in sodelavci poslovili z darili, šopkom rdečih nageljnov in kopico dobrih želja, da bi zasluženi pokoj uživala v zdravju in zadovoljstvu.

Po 21 letih službovanja v Iskri, dolga leta kot vodja kadrovskega oddelka bivše tovarne elementov za elektro-niko, v zadnjem obdobju pa kot kadrovik v prejšnji tovarni električnih aparatov, je bil te dni iz zdravstvenih razlogov invalidsko upokojen tudi Slavomir Mihailović. Dolgoletnemu sodelavcu, nekdanjemu predsedniku DS in UO ZP in izvrševalcu družbenopolitičnih funkcij v tovarni, ob odhodu v pokoj želimo predvsem zdravja in osebnega zadovoljstva.

POČITNIŠKA SKUPNOST ŽE PRIPRAVLJA TEREN

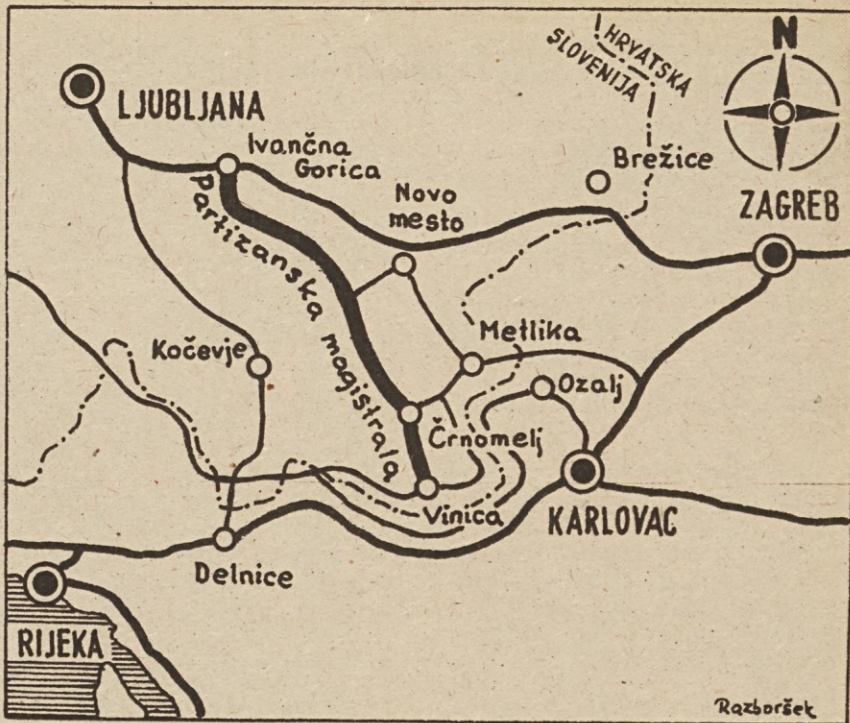
(Nadaljevanje s 6. strani)

ca s platneno streho in vsem udobjem hotelske sobe. Šotor bi stal postavljen okrog tri in pol starih milijonov z opremo vred. Delovna organizacija, ki bi kupila tak šotor, bi ga imela na razpolago deset let, kadar pa ga ne bi rabila, bi bil na razpolago Počitniški skupnosti, za uporabo ostalim Iskrašem. Za marsikoga bi bila ta rešitev sprejemljiva in tako bi povečali kapacitete in zmanjšali režijo.

Razpis oziroma obvestilo o letovanjih bo v kratkem objavljen v Iskri s cenikom in ostalimi informacijami.

Svet Počitniške skupnosti je plan v celoti sprejel in priporočil, naj se intenzivno prizadeva Sindikalna organizacija, uprava Skupnosti in odgovorni v Iskri, za več poceni kapacitet zlasti v domovih na morju.

KF

Partizanska magistrala

Cesta Podturn–Črnomelj–Adlešiči je bila med narodnoosvobodilno vojno ena izmed najpomembnejših prometnih zvez na osvobojenem ozemlju. Ta cesta je bila glavna zveza med hrvaškimi partizani in glavnim štabom NOB in POS. Promet po tej cesti je bil izredno pomemben tudi za druge potrebe vojaškega značaja, zato so jo tudi borci NOB poimenovali Partizanska magistrala.

S časom je takratni pomen te ceste zbledel, vendar je na pobudo številnih borcev NOV, ki živijo širom po Sloveniji in Hrvaški in ki so takrat živeli in delovali na področju neposredno ob tej zvezi, prišla do izraza želja, da se v spomin na takratne dogodke tudi uradno poimenuje Partizanska magistrala. Borci utemeljujejo ta predlog tudi z dejstvi, da je bila med NOV na tem območju Bele Krajine vrsta političnih in državnih forumov, od prvega zasedanja SNOS naprej pa je dejansko delovala na tem območju državna in politična oblast Slovenije.

Neposredno ob Partizanski magistrali že stoji vrsta zgodovinskih obeležij v spomin na delovanje najrazličnejših pomembnih političnih in gospodarskih institucij. Tako je na Lokvah obeležen sedež Glavnega štaba NOV Slovenije, tu je spomenik na tragično smrt komandanta Staneta, v Semiču je sedež Podoficirske šole, v Ponikvah in Komarni vasi pa partizanske bolnišnice.

Na Planini je bil ustanovljen Partizanski invalidski pevski zbor, v Črmošnjicah pa so delovale partizanske tiskarne. Ob tej cesti je partizanska vojska ustanovila različne delavnice, kot npr. Stare žage. Iz teh delavnic izhajajo kadri, ki so ustanovili slovensko elektro industrijo in spremljajoče instituite in so torej tudi predhodniki našega Združenega podjetja Iskra. V neposredni bližini magistrale je zgodovinski spomenik BAZA – 20. Na to prometnico je neposredno vezana tudi vrsta drugih zgodovinskih pomembnih dejavnosti, ki so se odvijale med NOV.

Glavni odbor zveze borcev NOV Slovenije je imenoval odbor za modernizacijo partizanske magistrale. Poleg zgodovinskega pomena – tega Partizanska magistrala nesporno ima – pa ima gotovo vsestranski pomen tudi za gospodarski, družbeni in kulturni razvoj teh krajev. Partizanska magistrala je dejansko najkrajša povezava Bele Krajine z osrednjo Slovenijo. Med drugim odpira neslutene možnosti za razvoj turizma v krajih ob njej, kot so na primer: Dolenjske toplice, Črmošnjice, Kočevski rog in Semič ter v dolini reke Kolpe kot redke še čiste reke v Sloveniji. S posodobitvijo Partizanske magistrale se bo pot od Ljubljane do Kolpe z avtom skrajšala na manj kot poldrugo uro vožnje.

Odbor za modernizacijo Partizanske magistrale je ugotovil, da obstajajo realne možnosti za dokončanje modernizacije do leta 1977. Glede na to, da sta obseg del pri modernizaciji in potrebna sredstva razmeroma visoka, si je zadal nalogo, da zbere del potrebnega denarja tudi med delovnimi organizacijami.

V našem glasilu bomo o tej pomembni akciji, s katero se bo skušala vsa Slovenija vsaj delno oddolžiti za prispevek prebivalcev Bele Krajine med NOV, še veliko pisali. V eni prihodnjih števil bomo tako med drugim objavili pogovor z nekdanjim direktorjem Iskrine tovarne kondenzatorjev v Semiču, s Francetom Koširjem, ki je eden vodilnih predstavnikov v odboru za modernizacijo Partizanske magistrale.

lad

ZAHVALA

Ob bridki izgubi moje mame

KRISTINE KAPLJA

se zahvaljujem sodelavcem tovarne v Železnikih in sindikalni organizaciji za vso pomoč, izraze sožalja in spremstvo na njeni zadnji poti.

Hčerka Anica Končan

ZAHVALA

Ob smrti moje drage mame

FANIKE POLŠAK

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem za izraze sožalja, za podarjeni venec in spremstvo na njeni zadnji poti.

Marjan Polšak

ZAHVALA

ob izgubi mojega očeta

JANEZA MOLANA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem in sodelavkam tovarne TEA – montaža ploščatih relejev za izraze sožalja in denarno pomoč.

hčerka Molan Marija

Racionalizacija

(HUMORESKA)

Felicijan Šubler je po vsej tovarni slovel kot pameten mož, vendar vseeno ne toliko pameten kot je sam mislil, o sebi. Imel je pa še eno lastnost: Izredno rad je stavil. To je pri njem postalo že kar manija. Stavil je z vsemi in z vsakomer za kakršenkoli denar. In zgodilo se je, da že dolgo ni stavil. Zaradi tega je bil ves nesrečen, čemer in razdražljiv.

Pa je slučaj nanesel, da je nekega dne veselo poživljajoč prišel mimo njegov kolega iz gostilne Polde Garač. Ko ga je Felicijan vprašal, kako more navsezgodaj zjutraj, ko je vsak pošten državljani siten in zaspan, biti tako dobre volje, mu je povedal vzrok. Na dolgo in na široko mu je povedal o drobnih racionalizacijah, ki mu je prišla na misel. Pazljivo je poslušal Felicijan, tehtno pomislil in rekel: „Polde, to se ne izplača, prihranek pri stroških je tako majhen, da ne boš dobil za to niti dinarja.“ Pomislil je tudi

Polde in zazdelo se mu je, da ima kolega nemara prav. Vendar je vztrajal.

Felicijan se je čudil njegovi svojeglavosti in vztrajnosti in postajal še bolj nejevoljen zaradi njegove trme. Nenadoma se mu je obraz razjasnil in rekel je: „Če mi ne verjameš, pa staviva za petdeset jurjev, da ti tvoja ideja ne bo ‚vrgla‘ niti tri jurje!“ Poldetu je vzelo sapo, a v tistem trenutku mu je v glavi naredilo: „Klik!“ – Rele, izdelan v Elektromehaniki, je vklopil žarnico, izdelano v TOZD Žarnice. Dvakrat čudno, ker je oboje delovalo! Posvetilo se mu je nekaj, udaril je Felicijanu v roke in rekel: „Sprejemem stavo in čez dva meseca ti bom dokazal z overjenim potrdilom, da se z mojo idejo da zaslužiti!“ Sedaj je Felicijan planil v gro-mek smeh. Polde ga je moral krepko mahiniti po hrbtu, da se ni zadušil, ko mu je ob smehu vzelo sapo. Preklete dobro je poznal maratonski postopek pri priznavanju nagrad za racionalizacije in še nikoli pod soncem ni slišal, da bi za to kdo v Jugoslaviji dobil denar v dveh mesecih.

„No, tale Polde mora biti nor!“ si je mislil, ko je gledal

njegovo oddaljujočo se postavo, ki se je povsem ujemala s priimkom.

S težavo je čakal, da sta minila tista dva meseca. Že ob šestih zjutraj se je oglasil pri

Poldetu, ki je že pridno delal. Posmehljivo je vprašal: „No, Polde, koliko si zaslužil s svojo racionalizacijo?“

„Štiri jurje dvesto,“ je Polde mirno odgovoril. Felicijan ni mogel verjeti. Polde mu je pokazal račun za izplačani honorar za humoresko, objavljeno v tovarniškem glasilu z naslovom „Racionalizacija“. Felicijan se je meglično pred očmi, ko je bral. Vse se je ujemalo, le imena so bila druga.

Pogledal je kot gospodar svojega prežgodaj zaklanega vola, ko je izvedel, kolikšna je nova odkupna cena žive teže govedine. Kot mesečnik je odšel v tovarniško banko in s tresočo roko napisal listek za dvig zadnjih petdesetih tisočakov. Brez besed in ves zelen je denar prinesel Poldetu. Le-ta mu je tolažeče rekel: „Veš, Feliks, stava je stava, petnajstega boš dobil šestkrat toliko denarja kot si ga sedaj dal meni, nič se ne sekiraj, svet je lep in življenje tudi!“

Felicijan se je obrnil in odšel. „Pa srečno hodi!“ je rekel Polde, kolega Felicijan pa nič.

Jože Perko

ISKRA – glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra, industrije za elektro-niko, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente, Kranj – Urejuje uredniški odbor – Glavni urednik: Bogo Mohor, odgovorni urednik: Igor Slavčec – Izhaja tedensko – Rokopisov ne vračamo – Naslov: Ljubljana, Trg revolucije št. 1, telefon: 324-061, int. 21-20 – Tisk: Združeno podjetje LJUDSKA PRAVICA – LJUBLJANSKI DNEVNIK, Ljubljana

Šport in rekreacija v Industriji

EMO Celje

V petek, 21. marca, je bila v popoldanskih urah v dvorani delavskega sveta Iskrine industrije EMO v Celju zaključna slovesnost lanskega prvenstva med temeljnimi organizacijami EMO – rekreacijskega tekmovanja programa. Tekmovanja so potekala v počastitev 80-letnice tovarne.

Zaključno prireditev je vodil predsednik komisije za šport in rekreacijo Emil Gregorčič, ki je tudi prebral poročilo o delu komisije v minulem letu. Poudaril je, da je komisija ves program športne in rekreacijske dejavnosti prilagodila lanskim sindikalnim igram in Iskriadi.

Veliko pozornosti so namenili organizaciji internega prvenstva med TOZD, v osmih panogah: smučanju, košarki, odbojki, streljanju, kegljanju, nogometu, namiznem tenisu in plavanju.

Lani so bili tudi organizatorji športnih iger Iskre.

Športniki iz EMO so se lani udeleževali tudi sindikalnih športnih iger, ki jih organizira Zveza za šport, rekreacijo in oddih. Lani so bili precej aktivni tudi hokejisti iz EMO, ki so na 2. sindikalnem hokejskem turnirju osvojili 3. mesto. Ob tem je Emil Gregorčič opozoril, da hokejisti nimajo dobre opreme, zaradi česar so se nekateri poškodovali. „Če hočemo hokej še naprej gojiti,“ je poudaril, „moramo za to panogo kupiti vsaj najosnovnejšo opremo.“

Zatem je spregovoril še o različnih oblikah rekreacije ter opozoril, da ima EMO v telovadnici osnovne šole na Hudinji vsak ponedeljek in petek zvečer rekreacijo. Ob sredah je v tej telovadnici rekreacija otrok staršev iz EMO. Poleg tega imajo vsako soboto rezervirano kegljišče Ingrada, v sredah pa kegljišče v Selcah.

Za podvodni klub imajo ob četrtnih rezerviran bazen na Posebni osnovni šoli, kjer se zbirajo predvsem potapljači, sodelujejo pa lahko tudi drugi.

Predsednik komisije za šport in rekreacijo Emil Gregorčič je nato podelil priznanja in nagrade najbolje uvrščenim športnikom in športnicam: smučanje – članice: 1. Roža Cigler, 2. Silva Koklič; starejši člani: 1. Marjan Kokalj, 2. Zoran Tratnik, 3. Maks Lebič; člani: 1. Ivan Belina, 2. Stanko Cigler, 3. Danijel Belina; smučanje ekipno: 1. Uprava – ERC, 2. Orodjarna, 3. Vzdrževanje; nogomet: 1. Orodjarna, 2. Kotli, odpreski, frite, 3. Uprava – ERC; košarka: 1. Uprava – ERC, 2. Vzdrževanje, 3. Posoda; odbojka: 1. TOBI, 2. Uprava – ERC, 3. Posoda; kegljanje – članice: 1. Rezka Sil-denfeld, 2. Anica Jerovšek, 3. Jerica Rešek; člani: 1. Viki Vanovšek, 2. Tone Grilanc, 3. Franc Lešek; kegljanje – ekipno: 1. Vzdrževanje, 2. Posoda, 3. Orodjarna; plavanje – članice: Pavla Bizjak – (edina), st. člani: 1. Anton Krebs, 2. Zoran Tratnik, 3. Slavko Hudej; člani: 1. Andrej Pečovnik, 2. Zmago Ivan-

Prvi april

Njega dni, ko sem še majhna bila, šale zbijali smo tudi prvega aprila; da nekoč na luni človek bo pristal, tam si kamenčkov blestečih v žep nabral; ali pa da v sobi z malega ekrana videl boš sveta čudesa nepoznana toda to ne bo fatamorgana.

In še to aprilski šali prepustimo, da neke ostali brez snega so celo zimo, a namesto belih cvetov nežnih, bodo krošnje polne kosmov snežnih.

To in vse podobno je veljalo včasih le za aprilsko šalo.

Koliko smo že dosegli in dognali, kaj bi le se še izmišljevali? Čujte, kaj se sliši govoriti: da TOZD magneti in feriti, sploh obrati elementov plače višje vsem za stoprocentov! Ne, ne, to vprijočega v puščavi le je klic pač sedanje dobe vic...

Napisala:
Jelka Novakovič

čič; plavanje ekipno: 1. Uprava – ERC, 2. Vzdrževanje, 3. Kontejnerji; namizni tenis – člani: 1. Ciril Trebičnik, 2. Konrad Končar, 3. Milan Kršlin, 4. Peter Flis; namizni tenis – ekipno: 1. Kotli, odpreski, frite, 2. Posoda, 3. Kontejnerji;

streljanje – članice: 1. Ivica Perovšek – (edina); člani: 1. Ivan Jordan, 2. Marjan Cvenk, 3. Jože Štrajhar; streljanje – ekipno: 1. Uprava – ERC, 2. Orodjarna, 3. Kontejnerji;

Generalni vrstni red: 1. Uprava – ERC (prejme komplet dresov s hlačami), 2. Posoda (prejme komplet dresov), 3. Kontejnerji (prejmejo nogometno žogo), 4. Vzdrževanje, 5. Orodjarna, 6. Kotli, odpreski, frite, 7. Radiatorji, 8. TOBI.

Podelili so tudi pokale ekipam, ki so zasedle prva tri mesta na I. sindikalnem hokejskem turnirju in sicer:

1. Konus iz Slov. Konjic, ki že letos tekmuje v slovenski ligi, 2. Zlatarna, 3. EMO.

TRIM značke so prejeli posamezniki, ki so sodelovali v rekreacijskem tekmovanju za TRIM zlati znak: Maks Lebič in Teodor Krajnc, zlate značke pa so prejeli: Jože Štrajhar, Franc Zimšek, Silva Koklič, Emil Gregorčič, srebrno je prejel Stane Petrič, bronasto pa Gusti Oštir.

Po podelitvi priznanj in nagrad so udeleženci zaključno slovesnost poslušali program športne in rekreacijske dejavnosti za letos. Program predvideva, da bodo delavke in delavci iz EMO sodelovali v TRIM igrah z največjim številom ekip, hkrati pa bodo izvedli interno prvenstvo tovarne v smučanju, streljanju, plavanju, kegljanju, namiznem tenisu, malem nogometu, vlečenju vrvi, TRIM kolesarjenju, TRIM plavanju, TRIM štafeti, teku in šahu. Poleg tega se bodo udeležili tudi Iskrinih športnih iger, sodelovali pa bodo tudi na avtorallyju in na II. pohodu prijateljstva Iskrašev, a tudi na številnih drugih tekmovanjih in prireditvah, vso pozornost pa bodo pri tem namenili množičnosti.

V okviru bogatega dnevnega reda so si udeleženci ob koncu ogledali še filme „Vsi na kolo za zdravo telo“ in „Iskriada 1974“.

Končano šahovsko prvenstvo Ljubljane

Tekoče smo vas obveščali o poteku sindikalnega šahovskega moštvenega prvenstva Ljubljane. Dolgujemo vam samo še rezultate zadnjih dveh kol v šesti ligi. Iskra IV je dvoboj z UJV II izgubila z najvišjim možnim rezultatom 0 : 6. V zadnjem kolu pa so igrali s Centralnimi železniškimi delavnicami neodločeno 3 : 3. Zmagali so; Lado Anžur, Miran Žumer in Darko Božič.

Iskra I je s 30,5 točkami premočno zmagala v drugi sindikalni ligi in bo drugo leto tekmovala v prvi ligi. K skupnemu uspehu ekipe so posamezni šahisti prispevali naslednje število točk: Vito Soukal 5,5 (6), Erno Petrič 5,5 (6), Milovan Rulić 5 (7), Bogdan Brežigar 4,5 (7), Janez Kumše 4 (6), Pavle Sešek 2 (5).

Iskra II je bila v tretji sindikalni ligi tretja. Posamezni šahisti so zbrali: Anton Jerina 5 (7), Jože Špende 4 (7), Stane Zemljenič 3,5 (4), Marjan Mrak 3,5 (5), Dane Černe 3,5 (7), Stane Furlan 3 (5), Jurica Zadravec 1,5 (6).

Šahisti Iskre III so skupno zbrali 14,5 točk in se plasirali na sedmo mesto. Posamezni šahisti so dosegli naslednje rezultate: Stane Cimerman

Zmagovalna nogometna ekipa TOZD Orodjarna.

Vlečenje vrvi je med delavci EMO zelo priljubljena rekreacijska zvrst.

PROSIM ZA NASLOV!

Prosim tovariše, ki so bili leta 1942 zaposleni v bivši L.G.W. (današnja „ISKRA“ v Kranju), in ki so bili v Berlinu v šoli za kontrolorje izdelkov v Hakenfeldu, približno v decembru 1942 do 3. 5. 1943. leta, če mi sporočijo svoj naslov. Točnega datuma ne vem, kdaj je bila ta grupa v Hakenfeldu. Gre za neke podatke in s tem bi mi naredili veliko uslugo. Morebitne stroške povrnem. Naslov pošljite na moj naslov:

Tori Ivan
68230 Mokronog 87
Telefon 068/ 82-787

ISKRA – ELEKTROMEHANIKA

Šahovska dejavnost

Člani šahovskega društva Iskra so v raznih kolektivih Iskre organizirali šahovske sekcije. Sekcijo so ustanovili tudi v Elektromehaniki in je med najbolj aktivnimi v društvu. Vodi jo Brce Martin. Doslej je v sekcijo včlanjeno trideset šahistov, vabijo pa še nove. Šahisti sekcije se redno udeležujejo vseh tekmovanj, ki jih prireja društvo. Vse priznanje pa zaslužijo, tudi kot dobri organizatorji raznih šahovskih tekmovanj.

Pred kratkim so organizirali turnir za prvenstvo sekcije, ki se ga je udeležilo 28 šahistov. Tekmovali so v dveh skupinah. Tekmovanje je uspešno vodil Jože Prelovšek.

V glavni skupini je bil končni vrstni red naslednji:

1.–2. Brce Martin 10,5, Deželak Brane 10,5, 3.–4. Zorman Vinko 8,5, Planinc Marjan 8,5, 5. Plevel Franc 8, 6. Šmid Miha 7,5, 7. Oblesček Albin 6,5, 8.–9. Pičulin Marjan 5, Mezek Lojze 5, 10.–11. Deželak Alojz in Gavrič Milenko 4,5, 12. Bambič Franc 4, 13.–14. Kern Marjan in Zbi-ljič Miloje 3,5 točk.

V tolažilni skupini pa naslednji: 1.–2. Crček Franc in Bulić Milan 7, 3.–4. Žitnik Jože in Vehovec Lojze 5, 5. Turnar Franc 4, 6.–7. Rebolj Ivan in Šimnovec Franc, 8. Bernard Marjan 2, 9. Perc Stane.

Po končanem tekmovanju so bile razdeljene praktične nagrade. Organizirali bodo še vrsto takih in podobnih tekmovanj in pozivajo tudi ostale člane kolektiva, naj popestrijo njihove vrste.

B. B.

Obvestilo

Planinska sekcija ISKRA – ELEKTROMEHANIKA Kranj organizira 5. in 6. aprila v okviru akcij PZS turno-smučarski izlet KOMNA–KRN. Odhod izpred kina CENTER bo v soboto, 5. aprila ob 16. uri. Cena izleta je 10 N din. Prijave sprejema Štefka Mrak, GPP–ERO, tel. 29-53, do vključno četrtega, 3. aprila. Vabljeni!

AGENCIJA RA–CA POROČA

DEBLOKIRANI RAČUNI

Finančna služba ZP Iskra sporoča, da zadnjega pol leta skoraj ni bilo primera, da bi imela katera od Iskrinih tovarn blokirani žiro račun. Povedali so nam tudi, da bo dne prvega aprila pravzaprav končana in odpravljen nepravilnost v Iskri, saj bodo tega dne vse tovarne dobile poravnane svoje terjatve!

ENKRATNA POCENITEV

Pocenili so se: Iskrini televizijski aparati 18 %, gospodinjski aparati 15 %, vrtni stroji 21 % in še nekaj manjših pocenitev! Odlično, kaj ne? Pocenitev velja prvega aprila letos.

RAZSTAVA IZKOPANIN

1. aprila ob 9. uri bo v kletnih prostorih PPC razstava najdenih izkopanin iz rimske dobe, ki so jih našli, ko so kopali temelje za našo poslovno stavbo. Med temi redkostmi so n. pr. tolar Marije Terezije (numizmatiki pozor!), prstan, uhani in strupene igle Borgijcev, Beneški kristal ter razne džezve za kavo, ki so jih uporabljali sužnji bogatih fabricijev v Galiji po prihodu starih Slovanov.

POTUJOČA PRODAJA AVTOMOBILOV

Izvedli smo, da bo 1. 4. 1975 v Ljubljani od 15. ure do 19. ure na parkirišču pred tovarno Avtomatika v Pržanu, v Kranju pa na živinskem trgu, potujoča prodaja avtomobilov zastava 101, kar pomeni, da bo kupec lahko kar tam sklenil kupoprodajno pogodbo in odpeljal vozilo. Polog in poroki niso potrebni, interesent mora imeti samo osebno izkaznico, seveda vozniško dovoljenje in pa pričo (ne poroka!).

KAVADARCI – NOVIGRAD

1. 4. 1975 bo dograjen železniški odcep od Kavadarcev do Novigrada. Ker bo ta dan otvoritev, so sklenili, da bo vožnja brezplačna za vse Iskraše, ki se ne verjamejo v uместnost graditve lastnega rekreacijskega centra. Zbirališče interesentov za ta izlet je 1. aprila ob 6. uri zjutraj „Pod lipico“ v Ljubljani.

BOLJŠI ZRAK

Nič več zadušljivega zraka v Trbovljah, Celju, Ljubljani... Iskra – Medico je uvozila napravo, ki iz ozračja črpa samo pokvarjen zrak in ga takoj očisti. Odplako, oz. ostanek slabega zraka utekočini, zato so količine te „odpadne“ surovine zelo majhne in jih je moč ustekleničiti in uskladiščiti v zapuščenih rudnikih, kraške jame itd. Naprava ima doomet tudi do 100 km v radiusu, zato jo bodo poskusno namestili kar na ploščadi kliničnega centra v Ljubljani, ker je bilo ugotovljeno, da je prav to področje v Ljubljani najbolj potrebno svežega zraka.

Naprava je skoraj neopazna in dela brez šuma, zato nikogar in okolici ne bo motila. Demonstracija naprave bo 1. 4. 1975 ob 18. uri. Ker smo vsi prebivalci zelo zainteresirani nad uspehom dela te naprave, želimo poročila od vas bralcev, kakšne občutke ste imeli n. pr. ob 20. uri, ko ste že lahko dihal prečiščen zrak – seveda pred hišo, ne v kavarni!

INDOK SLUŽBA IZPOSODJA NOVE KNJIGE

Knjige si lahko izposodijo vsi člani ZP ISKRA v knjižnici INDOK službe, Ljubljana, Tržaška 2.

Pehani B.: PRENOSNA TEHNIKA, Ljubljana, 1974, signatura 621.39/95

Pehani B.: POSREDOVALNA TEHNIKA, Ljubljana, 1973, signatura 621.39/94

Budin J.: MIKROVALOVNA PASIVNA VEZJA, Ljubljana, 1973, signatura 621.372.8/26

Virant J.: UVOD V RAČUNALNIŠTVO, Ljubljana, 1975, signatura 681.3/64

Mušković F.: TEČNI NAFTNI PLIN PROPAN – BUTAN, Beograd 1974, signatura 547/12

Schaab Ch.: ZUR MASCHINELLEN FRAGEMODIFIZIERUNG BEI DER FREE TEXT SEARCH, Berlin, 1974, signatura 002/63

KEY PAPERS IN THE DEVELOPMENT OF INFORMATION THEORY, New York, 1974, signatura 621.391/69

Millman J.; Halkias Ch. C.: INTEGRATED ELECTRONICS: ANALOG AND DIGITAL CIRCUITS AND SYSTEMS, Tokyo, 1972, signatura 621.38/137